

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

ENSENYANCES PROFESSIONALS

PIANO

Curs 2025-2026

Conservatori professional de música d'Altea

Contingut

1. **NORMATIVA I CONTEXTUALITZACIÓ**
2. **OBJECTIUS, COMPETÈNCIES, CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ**
 - 2.1. OBJECTIUS
 - 2.2. CONTINGUTS
 - 2.2.1. Continguts curs 1r EE. PP
 - 2.2.2. Continguts curs 2n EE. PP
 - 2.2.3. Continguts curs 3r EE. PP
 - 2.2.4. Continguts curs 4t EE. PP
 - 2.2.5. Continguts curs 5é EE. PP
 - 2.2.6. Continguts curs 6é EE. PP
 - 2.3. CRITERIS D'AVALUACIÓ
3. **SEQÜENCIACIÓ TEMPORAL DE CONTINGUTS: PROGRAMACIÓ D'AULA**
4. **METODOLOGIA DIDÀCTICA, MATERIALS I RECURSOS A UTILITZAR.**
 - 4.1. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES
 - 4.2. TEMPORALITZACIÓ I METODOLOGIA ESPECÍFICA
 - 4.3. CARACTERÍSTIQUES DEL DISCENT EN ENSENYANCES PROFESSIONALS.
 - 4.4. REPERTORI ORIENTATIU DE REFERÈNCIA PER CURSOS
5. **CRITERIS, PROCEDIMENTS I INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ**
 - 5.1. TIPUS D'AVALUACIÓ
 - 5.2. ESTRATÈGIES AVALUADORES I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ
 - 5.3. PROCEDIMENT SUBSTITUTIU DE L'AVALUACIÓ CONTÍNUA
6. **CRITERIS DE PROMOCIÓ: MÍNIMS EXIGIBLES**
7. **ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ PER A DISCENTS AMB L'ASSIGNATURA PENDENT DEL CURS ANTERIOR**
8. **MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT**
9. **TRANSVERSALITAT: COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL I TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I DE COMUNICACIÓ**
 - 9.1. TEMES TRANSVERSALS

9.2. ÚS DE TECNOLOGIES D'INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ

9.2.1. L'ús del mòbil com a ferramenta educativa

9.2.2. Altres recursos tecnològics

9.3. MESURES PER A DIFONDRE LES BONES PRÀCTIQUES EN L'ÚS DE LES TECNOLOGIES I PER A LA SENSIBILITZACIÓ, PREVENCIÓ I ERRADICACIÓ DE QUALSEVOL TIPUS DE VIOLÈNCIA I DISCRIMINA- CIÓ

10. ACORDS I CONTINGUTS PER A LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR

10.1. ACTIVITATS CONJUNTES AMB ALTRES DEPARTAMENTS

11. ACTIVITATS ARTÍSTIQUES COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

12. AUDICIONS O RECITALS DEL DEPARTAMENT

13. PROVES D'ACCÉS A LES ENSENYANCES PROFESSIONALS

13.1. INSTRUCCIONS

13.2. PROVA DE LECTURA A PRIMERA VISTA

13.2.1. Instruccions

13.2.2. Continguts de la lectura a vista

13.2.3. Criteris d'avaluació de la lectura a vista

13.3. PROVA DE CAPACITAT AUDITIVA I DE CONEIXEMENTS

13.4. PROVA D'INTERPRETACIÓ

13.4.1. Instruccions

13.4.2. Continguts de la prova d'interpretació

13.4.3. Criteris d'avaluació de la prova d'interpretació

13.4.4. Repertori orientatiu de referència

14. BIBLIOGRAFIA I RECURSOS RECOMANATS

- BIBLIOGRAFIA RECOMANADA
- RECURSOS EN INTERNET

15. ANNEXOS

15.1. MATERIAL I NORMES BÀSIQUES

15.2. PROTOCOL DE COMUNICACIÓ AMB EL CONSERVATORI

15.3. NORMATIVA I TERMINIS

15.4. RECOMANACIONS BÀSIQUES EN L'ESTUDI

15.5. ALTRES RECOMANACIONS

1. NORMATIVA I CONTEXTUALITZACIÓ

La present programació està realitzada sobre la base de la resolució de 29 de juliol de 2025, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels conservatoris i centres autoritzats d'ensenyances artístiques elementals i professionals de Música i Dansa de la Comunitat Valenciana per al present curse 2025-2026.

Esta resolució, emana de l'Orde 45/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'estructura de les programacions didàctiques en l'ensenyança bàsica (2011/6874) i regula l'estructura de les programacions didàctiques dels d'estudis professionals de música de la comunitat.

Esta programació és, per tant, un instrument que contribuïx a:

- a. Facilitar la pràctica docent.
- b. Assegurar la coherència entre les intencions educatives del docent i la posada en pràctica a l'aula.
- c. Servir com a instrument de planificació, desenrotllament i avaluació del procés d'ensenyança i aprenentatge.
- d. Oferir el marc de referència més pròxim per a organitzar les mesures d'atenció a la diversitat del discent.
- e. Proporcionar elements d'anàlisi per a l'avaluació del projecte educatiu, de les concrecions dels currículums i de la pròpia pràctica docent.
- f. És un contracte entre el docent i el discent, i per tant d'obligat compliment per les dos parts.

Segons el decret 158/ 2007, de 21 de setembre, del Consell, pel qual s'establix el currículum de les ensenyances professionals de música i es regula a l'accés a estes ensenyances (2007/11706):

“La tasca del futur intèrpret consistix, en: aprendre a llegir correctament la partitura; penetrar després, a través de la lectura, en el sentit de l'escrit per a

poder apreciar el seu valor estètic, i desenrotllar al propi temps la destresa necessària en el maneig d'un instrument perquè l'execució d'eixe text musical adquirisca la seua plena dimensió de missatge expressivament significatiu per a poder transmetre de manera persuasiva, convincent, l'emoció d'orde estètic que en l'esperit de la intèrpret desperta l'obra musical xifrada en la partitura.”

Per a aconseguir estos objectius, l'instrumentista ha d'arribar a desenrotllar les capacitats específiques que li permeten aconseguir el màxim domini de les possibilitats de tot orde que li brinda l'instrument de la seua elecció, possibilitats que es troben reflectides en la literatura que ens han llegat els compositors al llarg dels segles, tota una suma de repertoris que, d'altra banda, no cessa d'incrementar-se. Al desenrotllament d'eixa habilitat, a la plena possessió d'eixa destresa en el maneig de l'instrument, és al qual denominem tècnica. El ple domini dels problemes d'execució que planteja el repertori de l'instrument és, per descomptat, una tasca prioritària per a l'intèrpret, tasca que, a més, absorbiu un temps considerable dins del total d'hores dedicades a la seua formació musical global. De tota manera, ha de tindre's molt en compte que el treball tècnic, representat per eixes hores dedicades a la pràctica intensiva de l'instrument, han d'estar sempre socialment unides en la ment de l'intèrpret a la realitat musical a la qual es tracta de donar llit, defugint constantment el perill que queden reduïdes a una mera exercitació gimnàstica.

En este sentit, és necessari, per no dir imprescindible, que l'instrumentista aprenga a valorar la importància que la memòria -el desenrotllament d'eixa essencial facultat intel·lectual- té en la seua formació com a mer executant i, més encara, com a intèrpret, fins i tot si en la seua pràctica professional normal – instrumentista d'orquestra, grup de cambra, etc.- no té necessitat absoluta de tocar sense l'ajuda de la part escrita. No és este el lloc d'abordar en tota la seua extensió la importància de la funció de la memòria en el desenrotllament de les capacitats de l'intèrpret, però sí d'assenyalar que al marge d'eixa bàsica memòria subconscient constituïda per la immensa i complexíssima xarxa d'accions reflexes, d'automatismes, sense els quals l'execució instrumental seria simplement impensable, només està sabut allò que es pot recordar en tot moment; la memorització és un excel·lent auxiliar en l'estudi, ja que, entre altres

avantatges, pot suposar un considerable estalvi de temps i permet desentendre's en un cert moment de la partitura per a centrar tota l'atenció en la correcta solució dels problemes tècnics i en una realització musical i expressivament vàlida; la memòria juga un paper de primordial importància en la comprensió unitària, global d'una obra, ja que en desenrotllar-se esta en el temps sols la memòria permet reconstituir la coherència i la unitat del seu esdevenir.

La formació i el desenrotllament de la sensibilitat musical constitueixen un procés continu, alimentat bàsicament pel coneixement cada vegada més ampli i profund de la literatura musical en general i la del seu instrument en particular. A eixe desenrotllament de la sensibilitat contribueixen també naturalment els estudis altres disciplines teoricopràctics, així com els coneixements d'orde històric que permetran a l'instrumentista situar-se en la perspectiva adequada perquè les seues interpretacions siguen estilísticament correctes.

El treball sobre eixes altres disciplines, que per a l'instrumentista poden considerar-se complementàries, però no per això menys imprescindibles, conduïx a una comprensió plena de la música com a llenguatge, com a mitjà de comunicació que, en tant que tal, s'articula i es constituïx a través d'una sintaxi, d'uns principis estructurals que, si bé poden ser apresos per l'intèrpret a través de la via intuïtiva en les etapes inicials de la seua formació, no cobren tot el seu valor més que quan són plena i conscientment assimilats i incorporats al bagatge cultural i professional de l'intèrpret.

Tot això ens porta a considerar la formació de l'instrumentista com un front interdisciplinari de considerable amplitud i que suposa un llarg procés formatiu en el qual juguen un importantíssim paper, d'una banda, el cultiu primerenc de les facultats purament físiques i psicomotrius i, per una altra, la progressiva maduració personal, emocional i cultural del futur intèrpret.

2. OBJECTIUS, COMPETÈNCIES, CONTINGUTS, I CRITERIS D'AVALUACIÓ

A continuació, s'enumeren els objectius, continguts i criteris d'avaluació generals de l'assignatura segons estableix el DECRET 159/2007, de 21 de

setembre, del Consell, pel qual s'establix el currículum de les ensenyances professionals de música, i s'establix una seqüenciació per cursos.

2.1 OBJECTIUS

Curs 1r- 2n	Curs 3r- 4t	Curs 5é- 6é
a) Conéixer les diverses convencions interpretatives vigents en diferents períodes de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica i a l'ornamentació.	a) Conéixer les diverses convencions interpretatives vigents en diferents períodes de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica i a l'ornamentació.	a) Conéixer les diverses convencions interpretatives vigents en diferents períodes de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica i a l'ornamentació.
b) Adquirir i aplicar progressivament ferramentes i competències per al desenrotllament de la memòria.	b) Adquirir i aplicar progressivament ferramentes i competències per al desenrotllament de la memòria.	b) Adquirir i aplicar progressivament ferramentes i competències per al desenrotllament de la memòria.
c) Desenrotllar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.	c) Desenrotllar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.	c) Desenrotllar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument..
d) Practicar la música de conjunt, integrant-se en formacions cambrístiques de diversa configuració,	d) Practicar la música de conjunt, integrant-se en formacions cambrístiques de diversa configuració, desenrotllant així el	d) Practicar la música de conjunt, integrant-se en formacions cambrístiques de diversa configuració i desenrotllant papers

desenrotllant així el sentit de la interdependència de les respectives comeses.	sentit de la interdependència de les respectives comeses.	de solista amb orquestra en obres de dificultat mitjana, desenrotllant així el sentit de la interdependència de les respectives comeses.
e) Aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a solucionar per si mateix els diversos problemes d'execució que puguen presentar relatius a digitació, pedalització, frasege i dinàmica.	e) Aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a solucionar per si mateix els diversos problemes d'execució que puguen presentar relatius a digitació, pedalització, frasege i dinàmica.	e) Aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a solucionar per si mateix els diversos problemes d'execució que puguen presentar relatius a digitació, pedalització, frasege i dinàmica.
f) Dominar en el seu conjunt la tècnica i les possibilitats sonores i expressives de l'instrument, així com aconseguir i demostrar la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.	f) Dominar en el seu conjunt la tècnica i les possibilitats sonores i expressives de l'instrument, així com aconseguir i demostrar la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.	f) Dominar en el seu conjunt la tècnica i les possibilitats sonores i expressives de l'instrument, així com aconseguir i demostrar la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
g) Interpretar un repertori que incloga obres representatives de diferents èpoques i estils de dificultat	g) Interpretar un repertori que incloga obres representatives de diferents èpoques i estils de dificultat adequada a este	g) Interpretar un repertori que incloga obres representatives de diferents èpoques i estils de dificultat adequada a este

adequada a este nivell.	nivell.	nivell.
----------------------------	---------	---------

2.3 CONTINGUTS

El Decret 158/2007, de 21 de setembre, del Consell per a les ensenyances professionals indica els següents continguts, que ací es troben seqüenciats per cursos:

2.3.1 Continguts curse 1r EE. PP

Estudi de la digitació i problemàtica de: escales, arpegis, acordes, ornamentacions diverses, notes repetides amb un dit o varis, substitucions, terceres, digitacions pròpies d'obres polifòniques.

Desenrotllament i perfeccionament de les següents maneres d'atac: legato, legatissimo, staccato, semi legato i portato.

La utilització progressivament major del pes del braç com a principal font de força i de control de la sonoritat.

La dinàmica, la precisió en la realització de les diverses indicacions que a ella es referixen i l'equilibri dels nivells i qualitats de so resultants quant a dos i tres plans sonors i la seua utilització en el regruix de notes en els concordes.

La utilització de les diverses maneres d'utilització del pedal dret: rítmic, a contratemps i anticipat. Iniciació a la utilització dels diferents calats del pedal dret. La seua aplicació en els diferents estils d'escriptura pianística.

El frasege i la seua adequació als diferents estils, buscant el desenrotllament de la cantabilitat en el piano. La respiració en relació amb el frasege.

Pràctica de la música contemporània, coneixement de les seues grafies i efectes i dels llenguatges característics.

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

Pràctica de la lectura a vista de peces amb les dificultats pròpies del curs.

Audicions d'obres representatives de diferents estils, com a mitjà per a desenrotllar la sensibilitat auditiva i l'esperit crític.

Pràctica de conjunt amb el professor.

2.3.2 Continguts curs 2n EE. PP

Estudi de la digitació i problemàtica de: escales, arpegis, acordes, ornamentacions diverses, notes repetides amb un dit o varis, substitucions, terceres, digitacions pròpies d'obres polifòniques.

Desenrotllament i perfeccionament de les següents maneres d'atac: legato, legatissimo, staccato, semi legato i portato.

La utilització progressivament major del pes del braç com a principal font de força i de control de la sonoritat.

La dinàmica, la precisió en la realització de les diverses indicacions que a ella es referixen i l'equilibri dels nivells i qualitats de so resultants quant a dos i tres plans sonors i la seua utilització en el regruix de notes en els acordes.

La utilització de les diverses maneres d'utilització del pedal dret: rítmic, a contratemps i anticipat. Iniciació a la utilització dels diferents calats del pedal dret. El La seua aplicació en els diferents estils d'escriptura pianística.

El frasege i la seua adequació als diferents estils, buscant el desenrotllament de la cantabilitat en el piano. La respiració en relació amb el frasege.

Pràctica de la música contemporània, coneixement de les seues grafies i efectes i dels llenguatges característics.

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

Pràctica de la lectura a vista de peces amb les dificultats pròpies del curs.

Audicions d'obres representatives de diferents estils, com a mitjà per a desenrotllar la sensibilitat auditiva i l'esperit crític.

Pràctica de conjunt amb el professor.

2.3.3 Continguts curs 3r EE. PP

Estudi de la digitació i problemàtica de: escales, arpegis, acordes, ornamentacions diverses, notes repetides amb un dit o varis, substitucions, terceres, digitacions pròpies d'obres polifòniques.

Desenrotllament i perfeccionament de les següents maneres d'atac: legato, legatissimo, staccato, semi legato i portato.

La utilització progressivament major del pes del braç com a principal font de força i de control de la sonoritat.

La dinàmica, la precisió en la realització de les diverses indicacions que a ella es referixen i l'equilibri dels nivells i qualitats de so resultants quant a dos i tres plans

sonors i la seua utilització en el reguix de notes en els acordes.

La utilització de les diverses maneres d'utilització del pedal dret: rítmic, a contratemps i anticipat. Iniciació a la utilització dels diferents calats del pedal dret. La seua aplicació en els diferents estils d'escriptura pianística. La utilització del pedal esquerre.

El frasege i la seua adequació als diferents estils, buscant el desenrotllament de la cantabilitat en el piano. La respiració en relació amb el frasege.

Pràctica de la música contemporània, coneixement de les seues grafies i efectes i dels llenguatges característics.

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

Pràctica de la lectura a vista de peces amb les dificultats pròpies del curs.

Audicions d'obres representatives de diferents estils, com a mitjà per a desenrotllar la sensibilitat auditiva i l'esperit crític.

Pràctica de conjunt amb el professor.

2.3.4 Continguts curs 4t EE. PP

Estudi de la digitació i problemàtica de: escales, arpegis, acordes, ornamentacions diverses, notes repetides amb un dit o varis, substitucions, terceres, digitacions pròpies d'obres polifòniques.

Desenrotllament i perfeccionament de les següents maneres d'atac: legato, legatissimo, stacatto, semi legato i portato.

La utilització progressivament major del pes del braç com a principal font de força i de control de la sonoritat.

La dinàmica, la precisió en la realització de les diverses indicacions que a ella es referixen i l'equilibri dels nivells i qualitats de so resultants quant a dos i tres plans sonors i la seua utilització en el reguix de notes en els acordes.

La utilització de les diverses maneres d'utilització del pedal dret: rítmic, a contratemps i anticipat. Iniciació a la utilització dels diferents calats del pedal dret. La seua aplicació en els diferents estils d'escriptura pianística. La utilització del pedal esquerre.

El frasege i la seua adequació als diferents estils, buscant el desenrotllament de la cantabilitat en el piano. La respiració en relació amb el frasege.

Pràctica de la música contemporània, coneixement de les seues grafies i efectes i dels llenguatges característics.

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

Pràctica de la lectura a vista de peces amb les dificultats pròpies del curs.

Audicions d'obres representatives de diferents estils, com a mitjà per a desenrotllar la sensibilitat auditiva i l'esperit crític.

Pràctica de conjunt amb el professor.

2.3.5 Continguts curs 5é EE. PP

Estudi de la digitació i problemàtica de: escales, arpegis, acordes, ornamentacions diverses, notes repetides amb un dit o varis, substitucions, terceres, digitacions pròpies d'obres polifòniques. Octaves i notes dobles.

El desenrotllament i perfeccionament de les següents maneres d'atac: legato, legatissimo, stacatto, semi legato i portato, així com de caigudes, llançaments, desplaçaments laterals, moviments circulars i de rotació i tota la combinatòria que permeten.

La utilització progressivament major del pes del braç com a principal font de força i de control de la sonoritat.

La dinàmica, la precisió en la realització de les diverses indicacions que a ella es referixen i l'equilibri dels nivells i qualitats de so resultants quant a dos i tres plans sonors i la seua utilització en el regreix de notes en els acordes.

La utilització de les diverses maneres d'utilització del pedal dret: rítmic, a contratemps i anticipat. Iniciació a la utilització dels diferents calats del pedal dret. La seua aplicació en els diferents estils d'escriptura pianística, així com la potenciació que han experimentat els seus recursos en l'evolució de l'escriptura pianística. La utilització del pedal esquerre. Ocupació del pedal central: estudi i característiques.

El frasege i la seua adequació als diferents estils, buscant el desenrotllament de la cantabilitat en el piano. La respiració en relació amb el frasege.

Pràctica de la música contemporània, coneixement de les seues grafies i efectes i dels llenguatges característics.

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

Pràctica de la lectura a vista de peces amb les dificultats pròpies del curs.

Audicions d'obres representatives de diferents estils, com a mitjà per a desenrotllar la sensibilitat auditiva i l'esperit crític.

Pràctica de conjunt amb el professor.

2.3.6 Continguts curs 6é EE. PP

Estudi de la digitació i problemàtica de: escales, arpegis, acordes, ornamentacions diverses, notes repetides amb un dit o varis, substitucions, terceres, digitacions pròpies d'obres polifòniques. Octaves i notes dobles.

El desenrotllament i perfeccionament de les següents maneres d'atac: legato, legatissimo, stacatto, semi legato, portato, així com de caigudes, llançaments, desplaçaments laterals, moviments circulars i de rotació i tota la combinatòria que permeten.

La utilització progressivament major del pes del braç com a principal font de força i de control de la sonoritat.

La dinàmica, la precisió en la realització de les diverses indicacions que a ella es referixen i l'equilibri dels nivells i qualitats de so resultants quant a dos i tres plans sonors i la seua utilització en el regreix de notes en els acordes.

La utilització de les diverses maneres d'utilització del pedal dret: rítmic, a contratemps i anticipat. Iniciació a la utilització dels diferents calats del pedal dret. La seua aplicació en els diferents estils d'escriptura pianística, així com la potenciació que han experimentat els seus recursos en l'evolució de l'escriptura pianística. La utilització del pedal esquerre. Ocupació del pedal central: estudi i característiques.

El frasege i la seua adequació als diferents estils, buscant el desenrotllament de la cantabilitat en el piano. La respiració en relació amb el frasege.

Pràctica de la música contemporània, coneixement de les seues grafies i efectes i dels llenguatges característics.

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

Pràctica de la lectura a vista de peces amb les dificultats pròpies del curs.

Audicions d'obres representatives de diferents estils, com a mitjà per a desenrotllar la sensibilitat auditiva i l'esperit crític.

Pràctica de conjunt amb el professor.

2.4 CRITERIS D'AVUACIÓ

L'aplicació d'estos criteris en cada curs està supeditada **al nivell de dificultat de les obres del repertori** establides en esta programació.

Ensenyances professionals

I. Emprar una tècnica apropiada, amb el proporcionat esforç muscular, i l'adequada relaxació i respiració durant la interpretació. Mitjançant este criteri d'avaluació s'avaluarà:

- La correcta resolució dels problemes tècnics plantejats per les obres presentades.
- L'adequada tonicitat amb domini de la coordinació motriu i equilibri entre els indispensables esforços musculars.
- El grau de relaxació necessària, control de la respiració i del cos que permeta una fluïdesa interpretativa.

II. Mostrar fidelitat en la interpretació de tots els elements que configuren la partitura, tant tècnics com musicals segons l'estil corresponent. Mitjançant este criteri s'avaluarà:

- L'aplicació precisa del llenguatge musical en l'obra, estudi o fragment interpretat.
- L'adequació del tempo i caràcter indicats en la interpretació.
- L'adequació de la dinàmica i el seu control, dels nivells de so i la qualitat sonora desenrotllada.
- L'adequació de les articulacions, respiracions i frasege desenrotllat.
- L'adequació de tots els elements indicats a l'estil de l'obra.

III. Interpretar amb la necessària continuïtat i fluïdesa. Mitjançant este criteri s'avaluarà:

- La capacitat de mantindre regularment la interpretació d'una manera fluida, sense interrupcions, i mantenint, en tot moment, el pols.

IV. Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres de repertori. Mitjançant este criteri d'avaluació es valorarà:

- L'autonomia de l'alumnat i la seua competència per a emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes que se li plantegen en l'estudi.

V. Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. Mitjançant este criteri d'avaluació s'avaluarà:

- La competència progressiva que adquirisca l'alumnat en la lectura a primera vista, així com el seu desenrotllament per a abordar la improvisació en l'instrument aplicant els coneixements adquirits.
- Toca a primer a vista obres de dificultat mitjana.
- Mostra desenrotllament per a abordar la improvisació en l'instrument, aplicant els coneixements adquirits.

VI. Interpretar obres, estudis o fragments d'un mínim de cinc èpoques i estils diferents com a solista que continguen el grau de dificultat suficient exigít en cada curs de les ensenyances professionals. Mitjançant este criteri s'avaluarà:

- L'adequació del grau de dificultat de les obres, estudis o fragments proposats de les propostes de la programació didàctica.
- La diversitat i quantitat dels continguts tècnics de l'obra interpretada per l'alumne.
- Reconeix les característiques d'estil, quant a aspectes rítmics, ornamentals i de frasege, de les obres del repertori, i les transmet amb rigor en la seua interpretació.
- Valora les diferents possibilitats d'interpretació en funció de les diferents escoles interpretatives.

VII. Interpretar amb l'adequat control dels recursos memorístics. Mitjançant este criteri d'avaluació es valorarà:

- La capacitat d'interpretar sense partitura amb seguretat, exactitud i concentració en el resultat sonor.
- La capacitat de comprensió, comunicació interpretativa i control escènic que li permeta gaudir de la seua interpretació i mostrar la seua capacitat creativa.

VIII. Interpretar amb la suficient maduresa interpretativa adequada a l'estil corresponent, mostrant capacitat comunicativa, qualitat artística, sensibilitat auditiva i suficient marge de flexibilitat que permet el text musical. Mitjançant este criteri d'avaluació s'avaluarà:

- El nivell de capacitat comunicativa amb autocontrol i un suficient grau de maduresa en la seua personalitat artística.
- L'aplicació de la suficient sensibilitat i creativitat per a aplicar els criteris estètics corresponents.
- El concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.
- El coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de

l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.

IX. Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. Mitjançant este criteri d'avaluació es comprovarà:

- El desenrotllament que l'alumnat ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.
- Incorpora en el seu procés d'aprenentatge les indicacions del professor.
- Reconeix els resultats obtinguts després de la interpretació assenyalant encerts i errors.

X. Presentar un mínim de dos audicions públiques, amb un programa adequat al nivell de l'alumne demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. Mitjançant este criteri avaluarà:

- La capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seua personalitat artística.
- Manté el grau d'autocontrol i concentració necessària durant la interpretació.
- Es desembolica amb soltesa en l'espai escènic i adapta els seus gestos i moviments a la interpretació musical.

3. SEQÜENCIACIÓ TEMPORAL DE CONTINGUTS: PROGRAMACIÓ D'AULA

La programació d'aula respondrà a:

- El nivell de l'assignatura en el qual es troba el discent.
- Quines obres ha d'interpretar per a aprovar i promocionar de curs.
- Si és procedent d'un altre centre d'ensenyança, el nivell en el qual es troba respecte al nivell del Conservatori Professional de Música d'Altea. **En ella s'inclourà:**
 - o **El treball** que el discent ha d'haver superat bastant al final del curs.
 - o **La seqüenciació orientativa** per a aconseguir-ho.
 - o **Les audicions i exàmens** que realitzarà en cada trimestre.

La distribució temporal dels continguts del curs durant la programació d'aula formarà part dels documents del docent que, d'una manera **individualitzada i diferenciada** per a cada discent, concretarà a principi de curs.

Anirà ajustant-la en funció del nivell de consecució dels continguts. I s'informarà de la mateixa als pares, mares o tutors del discent.

Cada docent és autònom a la seua aula, i, per tant, podrà afegir al seu criteri qualsevol material (obres, estudis, exercicis i continguts) que considere necessari per a complementar l'educació musical del discent.

4. METODOLOGIA DIDÀCTICA, MATERIALS I RECURSOS A

UTILITZAR

4.1 ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

1) Organització del temps:

- Les classes es desenrotllen a través de sessions setmanals d' 1h.
- A més, el temps d'estudi del discent a casa és primordial per al correcte desenrotllament de l'aprenentatge en esta assignatura.
- El docent podrà arribar a **acords i compromisos** amb els discents i les seues famílies per a implicar a totes les parts buscant l'equilibri entre el procés d'ensenyança-aprenentatge i el treball autònom a casa.
- Es plantegen tres grans blocs de treball al voltant de les avaluacions trimestrals:

2) Organització de l'espai:

- S'utilitzaran aules per a les classes de piano que almenys compten amb un piano de cua o paret afinat i banquetes en bon estat que permeten un control postural idoni al discent.
- Serà també estimable comptar amb pissarra pautada i mitjans audiovisuals amb connexió a internet.

- Quan es realitzen audicions fora de l'aula i fins i tot del centre aprova- des en el Pla General Anual, es consensuarà (sempre que no siga l'horari habitual) l'horari d'assajos o prova acústica amb el responsable del discent (pares/tutors).

3) Principis pedagògics, estratègies referides al docent:

- *Ensenyança directa o explícit* en la classe individual, també esta ses- sió magistral, amb els següents components:
 - a) ensenyança explícita i estructurat en passos graduals.
 - b) demostració i exemples amb material nou.
 - c) pràctica guiada que permet al docent fer preguntes al discent, comprovar la comprensió, corregir errors, reforçar aprenentat- ges.
 - d) pràctica sistemàtica.
 - e) domini de cada pas pel discent.
 - f) treball autònom del discent amb material nou, sense l'ajuda del docent.
 - g) avaluació mitjançant test criterials o observació directa (és el cas en la nostra assignatura).
- *Ensenyança recíproca* en l'acció tutorial: posa èmfasi en la comunica- ció entre docent- discent, ja que es tracta d'un període d'instrucció realitzat pel docent tutor amb l'objectiu de revisar i discutir els mate- rials i temes presentats en les classes. Es realitza de manera presen- cial, encara que pot ser virtual a través de videoconferència o e mail.

4) Modalitats d'aprenentatge emprat, estratègies referides al discent:

Existixen unes certes modalitats d'aprenentatge i ensenyança adaptades en les tasques autèntiques i connectades amb la realitat. Les modalitats que s'empren en l'assignatura són:

- *Anàlisi de casos*: a partir d'informació i dades reals (partitures i versions gravades de referència), són estudiats en profunditat i informen respecte a actuacions possibles. El discent analitza situacions professionals presentades pel docent, amb la finalitat de realitzar una conceptualització experiencial i realitzar una busca de solucions eficaces.
- *Aprenentatge per projectes*: es tracta de compartir, planificar, organitzar i executar tasques en el màxim nivell artístic i científic molt pròxims a la realitat, com poden ser els recitals fi d'estudis.
- *Aprenentatge basat en problemes*: esta modalitat està centrada en la solució de problemes reals, com pot ser passatges de dificultat tècnica que reforcen els continguts desenrotllats en el repertori
- *Aprenentatge de servici*: conflueixen els objectius curriculars amb les necessitats de la comunitat, com a concerts i celebracions...

4.2 TEMPORALITZACIÓ I METODOLOGIA ESPECÍFICA

1. La classe:

- Les classes lectives venen establides anualment segons el calendari escolar publicat en el diari oficial de la Comunitat Valenciana i complementat pel Consell Escolar Municipal, consultable en la pàgina Web del conservatori.
- El discent disposarà d'una hora de classe lectiva individual en la setmana.
- A causa de la poca franja horària que es disposa per a realitzar altres activitats, la classe individual podrà substituir-se per classes col·lectives estipulades en l'apartat activitats, com són els dies d'audició pública i audició d'aula. Per tant, en eixa setmana la classe individual no és obligatòria, ja que el discent si que assistirà en una hora a classe, encara que de caràcter col·lectiu i en un altre horari per raons d'organització.

- Les classes s'impartiran observant els aspectes teòrics i pràctics de l'ensenyança del piano. La teoria té per missió subministrar la informació precisa sobre aquells assumptes que requereixen un coneixement general per a la seua posterior aplicació; valguen com a exemples la tècnica, l'estudi dels estils, la utilització de determinats recursos del piano, l'anàlisi d'obres, l'estudi i anàlisi de gravacions de grans intèrprets etc. La pràctica té encomanada la missió d'aplicar estos coneixements en exemples concrets que es plantegen en les obres a estudiar.
- Una classe lectiva pot constar de les següents activitats o altres que considere el docent:
 - Activitat de motivació: El docent exposa el treball a realitzar durant la classe i els objectius que pretén.
 - Activitat introductòria: El discent exposa el treball realitzat durant la setmana.
 - Activitat de desenrotllament: Revisió per part del docent. Realització per part del discent de l'indicat pel docent.
Ajustos, correccions sobre el fet.
 - Activitat de consolidació: Comprovació del realitzat. Indicacions per a l'estudi personal amb vista a la pròxima classe.

4.3 CARACTERÍSTIQUES DEL DISCENT EN ENSENYANCES PROFESSIONALS

Cal tindre en compte les característiques pròpies de discent en este nivell educatiu. Té una edat compresa aproximadament entre 12 i 18 anys, per tant, es troba realitzant els estudis de Secundària i Batxillerat. Des de la tutoria s'ha d'ajudar a compaginar els dos estudis en la mesura que siga possible.

Durant este període es troba en l'adolescència. Este és un període d'important i ràpids canvis en el seu desenrotllament físic, intel·lectual i emocional. L'activitat del docent ha de preveure esta realitat i adaptar-se als

canvis. Buscarà sempre ajudar el discent a descobrir les seues millors habilitats innates i a potenciar-les.

En l'adolescència s'experimenta un desenrotllament físic que afecta el creixement d'ossos i músculs. Este tret pot condicionar la progressiva adaptació postural i l'organització dels esforços durant la interpretació pianística, però també cal tindre en compte la seua influència en el desenrotllament de l'adequada imatge de si mateix i la consciència del propi esquema corporal.

Durant este període els discents són capaços de treballar amb pensaments lògics, que els permeten realitzar raonaments hipotètics i abstraccions, així com reflexionar críticament sobre els seus propis pensaments. Esta capacitat per a manejar símbols ha d'aprofitar-se en la formació d'imatges estètiques. En les edats anteriors connectaven la música amb situacions reals, mentres que ara pot parlar-se d'aspectes d'estil relacionats amb l'època i qüestions d'interpretació en un pla d'abstracció. També podem anar exigint una progressiva autonomia en l'estudi, en la presa de decisions interpretatives, així com major perfecció en la imatge sonora i la resolució de problemes tècnics.

L'adolescent reclama ser acceptat tal com és, alhora que vol ser tractat com un adult. Això ha de contribuir al desenrotllament de la valoració de la seua pròpia opinió enfront de la dels altres i al consegüent respecte cap a la d'estos. Serà important acceptar-ho tal qual és, acceptar la seua incipient personalitat, els seus trets bàsics, sense deixar de guiar-li amb afecte i comprensió. També caldrà desenrotllar la seua autoestima si fora necessari. L'alumne adolescent comença a descobrir la seua persona, els seus gustos, aficions, qualitats i limitacions, si bé està en constant procés de canvi i evolució. És necessari respectar les seues opinions, però també anar guiant-ho en l'elecció d'allò més adequat per a ell. També caldrà fer-li descobrir les seues millors qualitats, així com les seues deficiències, amb la finalitat de potenciar aquelles i transformar estes últimes.

En esta etapa, l'estudiant de música veurà ampliar-se el seu camp d'estudi en l'aspecte conceptual, procedimental i actitudinal. La presència de noves assignatures com a harmonia, anàlisi i fonaments de composició completa el

panorama iniciat pel coneixement del llenguatge musical. Així, l'estudi de la música es torna més específic durant les ensenyances professionals i comporta noves exigències metodològiques. L'ensenyança de l'harmonia i l'anàlisi adquirix, al costat de la pràctica instrumental, caràcter eminentment pràctic i d'aprofundiment.

Si en les ensenyances elementals cobraven gran importància tots els continguts del llenguatge musical, amb especial recalcament en el treball del sentit rítmic, en esta etapa és molt important el treball de la qualitat sonora i l'adequació del so a les peculiaritats dels diferents estils.

La memorització de peces, de dificultat progressivament major, és essencial. Ajudant el discent a familiaritzar-se amb els diferents elements de l'anàlisi (formal, harmònic i melòdic), estem donant-li la ferramenta adequada perquè, no sols comprega la sintaxi musical, sinó que també aprofundisca en la interpretació i memoritze de manera conscient i fiable.

4.4 REPERTORI ORIENTATIU DE REFERÈNCIA PER CURSOS

CURS 1r ENSENYANCES PROFESSIONALS

ESTUDIS
CRAMER Op. 50
CZERNY Op. 299, núm.3
CZERNY Op. 636 núm. 1, 2, 3
CZERNY Op. 821
HELLER Op. 46-3
MOSZKOWSKI Op. 91-2

BARROC
BACH. Xicotets preludis i fugues. BWV 902, 935, 938, 937, 902a
BACH. Invencions 1, 4, 8
HÄNDEL. Fuguetas

CLASSICISME
CLEMENTI, Sonatines Op, 36 núm. 4, 5, 6
HAYDN, Sonatines nº1 (HV 56) nº3 (HV72) nº4 (HV70) núm. 5 (HV34)
HAYDN, Sonates Vol.1A, Hob XVI/1 núm. 10, Hob XVI/7 núm. 2, Hob XVI/8 núm. 1, Hob XVI/9 núm. 3, Hob XVI/10 núm. 6, Hob XVI/G1 núm. 4, Hob XVI/D1 núm. 7, Hob XVI/3 núm. 14, Hob XVI/4 núm. 9, Hob XVI/12 núm. 12
MOZART, Sonatines Vienesas, núm. 2, 3, 4
MOZART, Variaciones "Willem van Nassan" Kv. 25
MOZART, Sonata en Do M, Kv. 545
BEETHOVEN, Sonata Op. 49 núm. 2
DIABELLI, Sonatines Op. 151 núm. 4 Op. 168 núm. 6, 7
DUSSEK, Sonatines Op. 20 núm. 6
KUHLAU Sonatines Op. 20 núm. 3, Op. 55 núm. 3, 6, Op. 59 núm. 1

ROMANTICISME
TCHAIKOVSKY, Àlbum per a la joventut Op.38. Vals, Mazurka, Carriola, Cançó Napolitana
SCHUMANN, Àlbum per a la joventut Op. 68. Sant Nicolás, Cavalleresca, Benvingut Maig, Prompte arribaràs, Scherezade, Cançó dels mariners italians
MENDELSSOHN, Romança sense paraules, Op. 19 *nº4,6. Op. 30 nº3, 6
GRIEG, Peces Líriques: Dansa de la fada Op. 12 núm. 4, Fulla d'àlbum Op.12 nº7. Melodia popular Op. 38 nº10, Triava Op. 47 nº29, Puck Op. 71 *nº62, Vals Op.12 nº2, Barcarola Op.38 nº1, Triava Op.38 nº14, Arietta Op.12 nº1, Records Op.71 Nº66

MODERN
DEBUSSY, El xicotet negre
DUTILLEUX, petit air a dormis debout
KABALEVSKY, Xicotetes variacions Op. 40 nº1, 2
KABALEVSKY, Quatre Rondos, Op. 60
KABALEVSKY, Variacions fàcils Op. 51 nº3
KACHATURIAN, Album per a xiquets nº8, 10
PROKÓFIEV, Per a xiquets Op. 65. Tarantella, Vals, Repentirs, Cortege de Sauterelles, Attrape qui peut.
BARTÓK, Mikrokosmos III
GRANADOS, Contes de la joventut Op. 1, Cançó de maig. Cançó d'amor,

Valsos íntims.
ALBÉNIZ, Fulles d'Àlbum, Preludi
CASELLA, 11 peces infantils

CURS 2n ENSENYANCES PROFESSIONALS

ESTUDIS
BERTINI: Op. 29 núm. 11, 12, 13
BERTINI: Op.32, nº27, 29, 30
CRAMER: Estudis núm. 1, 5, 6
CZERNY: Op. 299, excepte núm. 1 i núm. 2
CZERNY: Op. 636
HELLER: Op. 45-23
MOSZKOWSKI: Op. 91-4

BARROC
BACH, Invencions, excepte 1 i 8
SCARLATTI, Sonates K9, 308, 11, 309, 27, 318, 64, 322, 78, 335, 82, 378, 106, 380, 148, 430, 149, 432
SOLER, Sonates núm. 3, 18

CLASSICISME
BEETHOVEN, Sonata Op. 49 núm. 1
HAYDN, Sonates Vol.1A. Hob. XVI/1 nº10, XVI/10 núm. 6, XVI/3 núm. 14, XVI/12 núm. 12
MOZART, Sonatines Vienesas, núm. 1, 5, 6
MOZART, Variacions "Willem van Nassan" Kv. 25
MOZART, Sonata Kv. 545 Do M

ROMANTICISME
MENDELSSOHN, Romances sense Paraules Op.19 núm. 1, 2, 4. Op.30 nº1, 6. *Op.38 nº4. Op.53 nº1. Op.62 nº1. Op.85 nº1. Op.102 nº2, 4
GRIEG, Peces Líriques: Dansa de la fada Op. 12 núm. 4, Fulla d'àlbum Op.12 nº7. Melodia popular Op. 38 nº10, Triava Op. 47 nº29, Puck Op. 71 nº62, Vals Op.12 nº2, Barcarola Op.38 nº1, Triava Op.38 nº14, Arietta Op.12 nº1, Records Op.71 N°66
CHOPIN, Preludis nº4 en el mi m i núm. 6 en si m.
CHOPIN, Nocturns Op.72 nº1
CHOPIN, Valsos Op. 69 núm. 2 en si m. Vals pòstum en LabM
SCHUBERT, Moments Musicals Op. 94 (tots excepte núm. 1)
SCHUBERT, Impromptus Op. 142 núm. 2
SCHUBERT, Scherzos Op. Extra núm. 1

MODERN
DEBUSSY: Children's Corner núm. 2, 5
DUTILLEUX: Petit air à dormir debout
BARTÓK: Mikrokosmos III i IV
PROKÓFIEV: Per als xiquets Op. 65: Tarantella, Festeig de saltarelos, Repentirs, Agafa'm si pots, Vals
ALBÉNIZ: Tango, Rumors de la Caleta, Malaguenya (Cants d'Espanya)
GRANADOS: Danses Espanyoles: núm. 2, 4
TURINA: Danses Gitanes Op. 55: Dansa Ritual, Dansa de la seducció, Sacromonte
TURINA: Danses Gitanes Op.88, Cercles rítmics

CURS 3r ENSENYANCES PROFESSIONALS

ESTUDIS
BURGMÜLLER: Op. 105
CLEMENTI Op.44
CRAMER: Op.50-16
CZERNY: Op. 299 excepte quadern I
JENSEN: Op. 32

HELLER: Op.46-18

MOSZKOWSKI: Op. 91-15

BARROC

BACH, Invencions a 3 veus

SCARLATTI, Sonates K. 149, 159, 430

SOLER, Sonates núm. 3, 11, 16, 18

CLASSICISME

BEETHOVEN, Sonates Op. 41 nº1. Op.79

HAYDN, Sonates Vol. II. Vol. III (excepte XVI/34, 49, 50, 52)

MOZART, Sonates KV 280, 282, 283, 279, Fantasia en Re m.

ROMANTICISME

SCHUMANN: Sonates per a jóvens Op. 118, núm. 2 i 3

SCHUMANN: Arabesca Op.18

SCHUMANN: Fulles d'àlbum nº1, 2, 4, 6

MENDELSSOHN: Romances sense paraules Op.19 nº3, Op.38 nº1 i 2, Op.53 *nº2, Op.62 nº5, Op.85 nº1 i 2, Op.102 nº2 i 3

GRIEG: Peces líriques Op.54 nº3

CHOPIN: Vals Op.69 nº1 en Lab M

CHOPIN: Preludis nº6, 20, 21

CHOPIN: Nocturns nº2, 6, 9, 11, 15, 19, 20

CHOPIN: Masurques Op.7 nº1 i 2, Op.63 nº3, Op.67 nº2

MODERN

DEBUSSY, Children's Corner: núm. 1, 3, 4, 6

DEBUSSY, Arabesca nº1

KACHATURIAN, Dansa de la seducció

PROKÓFIEV, Quatre Danses Op.13

E. HALFFTER, Havanera

ALBÉNIZ, Suit Espanyola: Granada

GRANADOS, Danses Espanyoles: Andalusia, Sarabanda

MOMPOÚ, Cançons i Danses

TURINA, Danses Gitanes Op.55: Sacromonte, Dansa ritual, Dansa de la seducció

CURS 4t ENSENYANCES PROFESSIONALS

ESTUDIS
BURGMÜLLER: Op. 105
CLEMENTI Op. 44-30
CRAMER Op.50-18
CZERNY: Op. 299 (excepte quadern I)
CZERNY: Op.740-31
JENSEN: Op. 32

BARROC
BACH, Invencions a 3 veus.
BACH, El Clau Ben Temperat: Preludis 1, 2, 6, 9, 10, 11, 15, 20
SCARLATTI, Sonates K. 82, 197, 294, 307
SOLER, Sonates núm. 3, 11, 16, 18

CLASSICISME
HAYDN, Sonates Vol. II, Vol. III (excepte Hob XVI/49, 50, 52)
MOZART, Sonates KV. 279, 280, 83, 311, 330, Ronde en ReM o LaM, Adagi en Sim.
BEETHOVEN, Sonates Op. 79. Op. 14 nº1

ROMANTICISME
SCHUMANN, Fulles d'Àlbum núm. 5, 9, 10, 11, 12, 16
SCHUMANN, Escenes del Bosc, Op. 82 núm. 9
MENDELSSOHN, Romances sense Paraules: Op.19 nº3, Op.38 nº6, Op.53 nº3, 5, Op.67 nº1, Op.85 nº3, Op.102 nº4
GRIEG, Peces Líriques: Op. 47 nº5, Op.57 nº1
CHOPIN, Valsos: *Op.34 *nº23, *Op.64 *nº2, 3

CHOPIN, Preludis Op.28: 9, 10, 11, 13, 15, 17
CHOPIN, Nocturns Núm. 2, 6, 9, 11, 15, 19, 20
CHOPIN, Polonesas Op. 40 núm. 1, 2
CHOPIN, Masurques: Op.17 nº2, Op.7 nº2, 5, 44

MODERN
DEBUSSY, Arabesques núm. 1, 2
DEBUSSY, Preludis núm. 1, 4, 6
KABALEVSKY, Sonatines Op.13 nº1, 2
PROKÓFIEV, Quatre Peces Op.3.
PROKÓFIEV: Sonatina Pastoral Op.59 nº3.
ALBENIZ, Suit Espanyola: Cadis, Cuba
GRANADOS, Danses Espanyoles, Sarabanda
E. HALFFTER, Havanera
MOMPOÚ, Cançons i Danses. Impressions Íntimes
TURINA, Danses Gitanes Op. 55: Zambra, Generalife.
TURINA: Danses Gitanes Op. 88: Dansa Rítmica, Seguidilla

CURS 5é ENSENYANCES PROFESSIONALS

ESTUDIS
CHOPIN Op. 10-9, Op. 25 1-2
CZERNY, Op. 740. Op. 553
KULLAK, Estudi d'octaves Op.48 núm. 1, 2, 3, 4
MOSKOVSKY, Estudis de Virtuositat Op. 72

BARROC
BACH, El Clau Ben Temperat I. núm. 2, 6, 7, 9, 15, 19, 23
BACH, El Clau Ben Temperat II. núm. 1, 5, 12, 15, 20, 24
BACH, Suites Franceses núm. 1, 3, 4
SCARLATTI, Sonates

CLASSICISME
HAYDN, Sonates Vol. 3. Hob XVI/34, 49, 50, 52
MOZART, Sonates Kv.309, 311, 332, 457
BEETHOVEN, Sonates Op.2 núm. 1, 2. Op. 10 núm. 1, 2. Op. 31 núm. 1. Op. 14 núm. 2

ROMANTICISME
SCHUMANN, Romanços Op. 28
SCHUMANN, Noveletas Op. 21 nº1
MENDELSSOHN, Va rodar Capritxós. Scherzo Op.16. Variacions Op.72
BRAHMS, Peces Op.117 núm. 1, 2, 3. Op.118 núm. 2, 3, 6. Op.119 núm. 3, 4
CHOPIN, Preludis Op.28, núm. 1, 5, 8, 12, 14, 16, 18, 19, 22, 23, 24
CHOPIN, Nocturns núm. 1, 3, 4, 5, 10, 14, 16
CHOPIN, Polonesas: Op.40 nº1, 2. Op.26 nº1. Op.71 nº1, 2, 3, 15 (pòstum)
LISZT, Consolacions. Canzonetas
SCHUBERT, Impromptus: Op.90 núm. 1, 2, 3, 4. Op.142 nº1, 3

MODERN
DEBUSSY, Preludis: La Cathedrale engloutie, Minstrels Feuilles mortes
RAVEL, Pavana, Preludis.
POULENC, Moviments perpetus, Humoresque
PROKÓFIEV, Els contes d'una vella àvia Op.31
RACHMANINOV, Preludis
BARTÓK, Danses Rumanes
BARTÓK, Bagatel·la de la núm. 8 a la núm. 14
ALBENIZ, Suit Espanyola: Sevilla, Aragó, Catalunya, Castilla
FALLA, Peces Espanyoles
MOMPOU, Escenes de xiquets, Cançons i Danses, Impressions Íntimes
TURINA, Danses Fantàstiques, Suite Espanyola
V. ASECIO, Obra completa per a piano: Dansa de la casada infidel, Dansa de la Alborada burlesca

CURS 6é ENSENYANCES PROFESSIONALS

ESTUDIS
CHOPIN, Estudis Op 10, Op. 25
KULLAK, Estudis d'octaves Op. 48. 1
MOSKOVSKY, Estudis de virtuosisme Op. 72
LISZT, Estudis Op. 1
CZERNY, Estudis Op. 740

BARROC
BACH, El clau ben temperat I: núm. 3, 5, 14, 16, 17, 20, 24
BACH, El clau ben temperat II: núm. 2, 5, 6, 9, 10, 11
BACH, Suits franceses: núm. 5, 6

CLASSICISME
HAYDN, Sonates Vol. 3: Hob XVI/34, 49, 50, 52
MOZART, Sonates Kv. 309, 311, 332, 457
BEETHOVEN, Sonates Op.2 núm. 1, 2, Op.10 *nº1, 2, Op.31 nº1, 2, Op.13, Op.14 nº2, Op.26, Op.27 nº2

ROMANTICISME
SCHUMANN, Romanços Op. 28
SCHUMANN, Noveletas Op.21
SCHUMANN Papillons Op. 2
MENDELSSOHN, Scherzo Op. 16
MENDELSSOHN, Ronde Capriccioso Op.14
MENDELSSOHN, Variacions Op. 72
BRAHMS, Peces Op. 117, 118, 119
BRAHMNS, Rapsòdies Op. 79
CHOPIN, Preludis Op.28 núm. 1, 5, 8, 12, 14, 16, 18, 19, 22, 23, 24
CHOPIN, Nocturns núm. 1, 3, 4, 5, 10, 14, 16
CHOPIN, Polonesas Op.40 nº1, 2, Op.26 nº1, Op.71 nº1, 2, 3, 15 pòstum
LISZT, Consolacions, Canzonetas
SCHUBERT, Op. 90 núm. 1, 2, 3

MODERN
DEBUSSY, Preludis: La cathedrales engloutie, Minstrels Feuilles mortes
DEBUSSY, Suite Bergamasque (1 peça)
DEBUSSY, Estampes (1 peça)
RAVEL, Pavana
POULENC, Moviments perpetus, Presto en Sib
POULENC, Intermezzo 1r Do M, 2n Reb M
PROKÓFIEV, Els contes de la vella àvia, Op. 31
RACHMANINOV, Preludis
BARTOK, Allegro bàrbar
BARTOK, Bagatel·la de la núm. 8 a la núm. 14
ALBENIZ, Suite Espanyola: Sevilla, Aragó, Catalunya, Castilla
ALBENIZ, Suit Ibèria: Evocació, El Port
GRANADOS, Valsos poètics
GRANADOS, Goyescas: La bonica i el rossinyol
FALLA: Peces espanyoles
MOMPOU: Escenes de xiquets, Cançons i danses, Impressions íntimes
TURINA: Danses fantàstiques
V. ASECIO: Obra completa per a piano: Danses Valencianes

5. CRITERIS, PROCEDIMENTS I INSTRUMENTS D'AVUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

5.1 TIPUS D'AVUACIÓ

L'avaluació aplicada a l'ensenyança-aprenentatge consistix en un procés sistemàtic i rigorós de recollida de dades, incorporat al procés educatiu des del seu començament, de manera que siga possible disposar d'informació contínua i significativa per a conèixer la situació, formar juís de valor respecte a ella i prendre les decisions adequades per a prosseguir l'activitat educativa millorant-la progressivament.

- A. **Avaluació contínua:** segons el Decret que sosté esta programació, l'avaluació de l'aprenentatge serà contínua i integradora, tenint en compte els objectius i criteris d'avaluació establits per a cada curs. El docent valorarà de manera constant:
- El progrés que el discent va experimentant al llarg de l'any.
 - La seua actitud.
 - La seua assistència.
- B. **Avaluació inicial:** amb ella es detecta la situació de partida. Constituïx per tant un element clau en el disseny de la programació d'aula adaptada a cada estudiant.
- C. **Avaluació formativa:** durant el curs es realitzarà una avaluació formativa que pretén modificar i perfeccionar, durant el mateix procés a avaluar, tot el que no s'ajusta al pla establert o s'allunya de les metes fixades. En el seu plantejament formatiu, l'avaluació és utilitzada per a secundar o reforçar el desenrotllament continuat d'un programa o persona amb la finalitat de provocar la reorientació de la conducta de cada un.
- D. **Estratègies d'avaluació:** poden variar segons la metodologia al fet que s'implemente a l'aula, i així, considerem les següents relacions entre les dos:
- *Mètode de lliçó magistral:* les estratègies avaluatives idònies serien les proves objectives individuals a través de l'observació directa.
 - *Mètode d'estudi de casos:* com a estratègia avaluativa indicada estaria la interpretació del repertori proposat i la realització d'un estudi comparatiu amb una versió contrastada (punts forts i febles, etc.).
 - *Metodologia de resolució de problemes:* les proves d'execució de tasques reals i/o simulades.
 - *Aprenentatge orientat a projectes:* concerts públics.

- E. **Avaluació final:** al final de curs es realitzarà una avaluació final o sumativa, tindrà com a objecte fonamental el control dels resultats de l'aprenentatge. És l'única que apareix en les actes. Esta, ha de permetre determinar si s'han aconseguit o no i fins a quin punt, les intencions educatives previstes i, abans de res, determinarà la situació en què es troba cada discent en relació amb la consecució dels objectius proposats. Este tipus d'avaluació final ens permetrà emetre juís de valor sobre la validesa del procés d'ensenyança-aprenentatge, permetent-nos en la memòria de final de curs donar-nos les respostes a qüestions com: Era excessivament alt l'objectiu proposat per al nivell del grup? Van ser adequats els continguts seleccionats per a arribar a l'objectiu? Van resultar adequades les activitats? s'han aconseguit els objectius proposats en la programació?, la programació ha sigut efectiva? entenent per efectiva a la relació entre temps i esforç emprat en la seua consecució.
- F. **Seguiment del discent:** La ràtio d'una hora 1/1 que planteja la docència de la nostra assignatura i la seua periodicitat setmanal, ens permet un seguiment molt exhaustiu de l'evolució del discent, no obstant això, altres activitats com a proves i audicions d'aula, audicions departamentals o audicions per nivells, ens permetran comprovar el comportament del discent en una interpretació artística davant el públic.
- G. **Informació a les famílies:** serà de vital importància la informació als pares o tutors a través de les accions tutorialis proposades pel centre. Les avaluacions trimestrals són una de les vies més importants. El nostre departament, considera essencial estar en contacte permanent amb les famílies, per a afavorir el procés formatiu dels xiquets que estan en constant desenrotllament físic, intel·lectual i emocional.

5.2 ESTRATÈGIES AVALUADORES I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Per a avaluar l'aprofitament del curs, obtenint una qualificació positiva i, per consegüent, la superació d'este, s'utilitzaran els següents instruments avaluatius:

Avaluació Participativa	Avaluació quantitativa	Avaluació qualitativa
Assistència regular a classe	Conclusió de les unitats didàctiques	Consecució de els objectius
Participació en audicions públiques	Mínims exigibles	Consecució de els continguts
Participació en audicions d'aula	Notes d'excel·lència	Memorització activa
Participació en activitats programades del departament	Recuperació d'assignatura pendent	Dificultat del repertori
Actitud		

L'avaluació del discent és **continua** i, per tant, l'única qualificació que es reflectirà en el seu expedient és la nota final del curs.

Les avaluacions trimestrals són de **diagnòstic i informatives**, sent l'avaluació final l'única vàlida a nivell acadèmic.

Les següents taules reflectixen les ponderacions, que s'apliquen sobre els objectius i criteris d'avaluació del curs. Segons el grau de compliment d'estos, el discent obté les següents qualificacions numèriques:

- d'1 a 4 si no aconseguix aconseguir estos objectius.
- de 5 a 6 si els aconseguix.
- de 7 a 8 si els supera.
- de 9 a 10 si els resol de manera excel·lent.

La nota final serà la suma de totes les qualificacions una vegada ponderades i arrodonides els decimals a un valor numèric sencer. La següent taula mostra la ponderació corresponent als diferents aspectes que s'avaluen en l'assignatura:

20% Interpretació en públic	80% Treball diari		
	10%	10%	80%
Grau de consolidació del repertori , execució de memòria, comunicació.	Actitud Estudi personal Assimilació pautes pedagògiques	1a vista	Avaluació contínua dels aspectes tècnic-interpretatius del repertori .

5.3 PROCEDIMENT SUBSTITUTIU DE L'AVUACIÓ CONTÍNUA

Tal i com s'assenyala en les instruccions d'inici de curs del 29 de juliol de 2025, a partir de 5 faltes no justificades es perd el dret a l'avaluació contínua. En este cas, el discent realitzarà un procediment substitutiu de l'avaluació que serà la realització d'una prova durant el període ordinari en la qual el discent tindrà que:

- Realitzar una prova en la qual presentarà i interpretarà un repertori d'obres que aconseguisc els objectius del curs en el qual es trobe matriculat i que cobrisca el número mínim a realitzar en cada curs indicat en la programació.
- La prova serà realitzada pel docent tutor amb el qual està matriculat.
- Si el discent prèviament ha sigut qualificat d'una part dels continguts, el docent tindrà la potestat d'eximir-lo de la superació d'estos.
- Si no és així, el discent haurà de presentar complet el programa d'obres.
- Els criteris de qualificació seran els propis del curs en què estiga matriculat el discent, reflectits en l'últim trimestre de cada curs i que consten en esta programació. Les qualificacions s'expressaran mitjançant número de l'1 al 10.

6. CRITERIS DE PROMOCIÓ: MÍNIMS EXIGIBLES

Aspectes generals a tindre en compte:

- Per als següents mínims exigibles s'aplicaran els **criteris d'avaluació trimestrals** establits en esta programació didàctica.
- Així mateix, el docent podrà realitzar al llarg del curs, quantes **proves pràctiques** estime oportú amb la finalitat d'avaluar el progrés del discent.
- L'elecció de peces, serà sempre en **criteri del docent** i estarà dins del repertori orientatiu o un altre de similar complexitat.
- S'exigirà que almenys una obra del repertori siga de memòria.
- Segons compilació la programació didàctica, el discent participarà almenys en una audició pública presencial o sistema en línia alternatiu que suplisca la impossibilitat d'esta.
- Durant les ensenyances professionals, segons l'evolució i les possibilitats de l'alumne, el professor podrà decidir, durant un dels sis cursos, planificar uns continguts diferents amb l'objectiu de dotar a este alumne de les ferramentes mecànic-tècniques necessàries per als objectius plantejats.

CURS 1r i 2n EE. PP

Mínims exigibles: serà imprescindible que el discent en finalitzar el curs complete un programa de repertori que continga:

- **2 estudis.**
- Dos peces barroques (preludi i fugida sumen 2 peces)
- Una sonata clàssica o dos moviments (en el cas de sonates de major dificultat i longitud).
- Una obra romàntica (o dos peces curtes romàntiques tipus Àlbum de la Joventut o Romances de Mendelssohn).
- Una obra moderna (o dos peces curtes modernes tipus "For Children" de Bartók).

CURS 3r EE. PP

Mínims exigibles: serà imprescindible que el discent en finalitzar el curs complete un programa que continga:

- 2 estudis.
- Dos peces barroques (preludi i fuga sumen 2 peces.)
- Sonata clàssica completa (treball tècnic i musical acabat almenys en dos moviments).
- Una obra romàntica.
- Una obra moderna.

CURS 4t EE. PP

Mínims exigibles: serà imprescindible que el discent en finalitzar el curs complete un programa que continga:

- 2 estudis.
- Dos peces barroques (Un preludi i fugida sumen 2 peces).
- Sonata clàssica completa (treball tècnic i musical acabat almenys en dos moviments).
- Una obra romàntica.
- Una obra moderna.

CURS 5é i 6é EE. PP

Mínims exigibles: serà imprescindible que el discent en finalitzar el curs complete un programa que continga:

- 2 estudis
- Dos peces barroques (Un preludi i fugida sumen 2 peces) o 1 Suite anglesa o francesa
- Sonata clàssica completa o variacions o obra clàssica de gran format.

- Una obra romàntica.
- Una obra moderna.
- En el cas d'alumnes que vagen a fer proves d'accés al Superior, ajustaran el repertori a la normativa d'estes proves, sempre respectant els mínims exigibles.

7. ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ PER A DISCENTS AMB L'ASSIGNATURA PENDENT DEL CURS ANTERIOR

- La recuperació de l'assignatura de piano haurà de realitzar-se en la classe del curs següent.
- L'alumnat que tinga l'assignatura de piano pendent d'un curs anterior haurà de superar tots els continguts mínims exigibles per a este curs. Per això s'aplicarà una avaluació contínua. En el moment que els haja superats, coincidint o no amb els períodes d'avaluacions del curs, se l'informarà i podrà continuar amb el següent curs corresponent.
- No podrà superar-se el curs actual si no es recupera prèviament el curs pendent.

8. MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

S'entén com el mitjà pel qual la docència, a través de la posada en marxa d'estratègies concretes variades pot intervenir sobretot els seus discent.

- Tenint en compte tots els extrems de cada rang (superior i inferior), es planificaran mesures per a tractar la diversitat de manera explícita: exercicis

de reforç, per a aquells discents que necessiten assentar la matèria, o exercicis amb major calat artístic per a discents avantatjats que dominen els aspectes bàsics, xicotetes composicions, etc.

- Realitzarem adaptacions curriculars individuals no significatives (ACI) quan en l'avaluació inicial detectem **discents amb deficiències** en quant al grau de consecució dels objectius del curs anterior, es deguen a un trasllat de centre, a no haver superat una assignatura o es deguen a circumstàncies personals (falta prolongada per malaltia, canvi de domicili en una altra ciutat, falta de disponibilitat d'instrument d'estudi, etc.). La temporalització prevista pel docent en el seu projecte d'aula no podrà ser aplicada, per la qual cosa haurà de realitzar una redistribució en funció de les capacitats superades pel discent.
- En estos casos és necessari posar-se en **contacte amb els pares** o tutors legals del discent i comunicar la situació tant a ells com al propi discent. El docent tutor elaborarà una fitxa del discent on es reflectisca esta adaptació i que servirà de base per a determinar el seu procés de recuperació. El docent tutor consignarà en la fitxa, almenys, les dificultats mostrades pel discent i les mesures educatives complementàries que es proposen a la resta de docents del curs al qual s'integre el discent, per a afavorir les accions conduents a la seua superació.
- Esta **adaptació serà temporal i no significativa**, és a dir, que no podrà suposar en cap cas, en l'hora d'avaluar, diferències quant a consecució de continguts mínims i criteris d'avaluació amb la resta de discents. Una vegada realitzada l'adaptació, és responsabilitat del discent la superació positiva dels objectius i continguts necessaris per a l'adequada marxa del curs amb la resta de discents, reforçant l'estudi i la dedicació.
- **Discents amb Necessitats Educatives Especials:** en el marc de les disposicions establides en la Llei 51/200 de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de persones amb diversitat funcional, i la legislació autonòmica sobre este tema, no hi ha inconvenient per a aconseguir els objectius curriculars realitzant les

convenients adaptacions no significatives, tant en els recursos materials com curriculars (ACINS).

- En discents amb alguna mena de **diversitat funcional** serà el mateix, al costat dels seus tutors legals, el que comuniqui i facilite al docent tutor la informació necessària per a dur a terme l'adaptació corresponent. Igualment, esta adaptació serà no significativa, és a dir, que no podrà suposar en cap cas en l'hora d'avaluar diferències quant a consecució de continguts mínims i criteris d'avaluació amb la resta de discents.
- Discents avantatjats: d'igual forma, en el cas que el discent supere ràpidament els objectius mínims, el docent ha de complementar la seua formació amb objectius de més nivell. Si supera amb escreix el nivell del curs existix la possibilitat de promocionar, mitjançant la corresponent ampliació, sempre que els altres docents implicats en l'avaluació del discent donen el seu vistiplau i complisca amb la nota mitjana indicada en la normativa corresponent.

9. TRANSVERSALITAT: COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL I TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I DE LA COMUNICACIÓ

9.1 TEMES TRANSVERSALS

Els temes transversals tracten de continguts no integrats en àrees concretes, per tal motiu poden i han de ser tractats des d'esta programació.

Per a l'assignatura de piano són els següents:

- Educació ambiental: contaminació sonora: cura de l'audició com a sentit bàsic per al futur professional de música.
- Educació per a la salut: posició i to muscular, respiració i relaxació, cuidat dels òrgans d'audició, etc.
- Educació per a la igualtat: respecte a la interpretació musical i al nivell d'execució independentment del seu sexe.

- Educació per a l'oci: promoció d'assistència a concerts i actuacions en directe de grans intèrprets.
- Educació moral i cívica: normes de comportament en les audicions públiques i en les classes, acatar decisions del docent, etc.

9.2 ÚS DE TECNOLOGIES D'INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ

La música contribuïx de manera directa al desenrotllament i tractament de la informació i la competència digital.

9.2.1 L'ús del mòbil com a ferramenta educativa

- A l'ús educatiu del mòbil se'l denomina *mobile learning* o *m-learning*. Este concepte inclou qualsevol dispositiu mòbil (telèfons intel·ligents, tauletes, e-readers).
- L'ús del mòbil a l'aula permet integrar la cultura i els interessos del discent al procés d'aprenentatge, facilitant l'adquisició de coneixements i motivant. Cada vegada són més els fabricants que inclouen excel·lents aplicacions educatives dins d'estos dispositius.
- Possibles usos que podem donar-li dins de l'aula:
 - Gravació de veu: un instrument ideal per a gravar àudios de la pròpia interpretació del discent i observar posteriorment elements específics.
 - Ús de la càmera de fotos per a fer tasques d'observació i discriminació d'elements específics.
 - Ús de la càmera de vídeo per a observar determinats processos o comportaments.

- **Reglament de funcionament:**

1. Les gravacions en vídeo i àudio de les interpretacions dels discents **estan permeses** tant en audicions públiques com en les sessions lectives de classe.
2. Estes gravacions tindran **caràcter i ús pedagògic**, així serà comunicat al discent i família prèviament a principi de curs.
3. A més, que forma part de la metodologia explicada a principi de curs, **no serà necessari demanar permís cada vegada** que es vulga realitzar una gravació amb estes finalitats.
4. Les gravacions **no s'esborraran en cap cas ni es difondran** fora de l'àmbit del departament, sent custodiades pel docent que les va realitzar.
5. El departament **no realitzarà còpies** per als discents ni els pares de les seues pròpies gravacions.
6. En les audicions públiques els pares podran realitzar les gravacions que consideren, **no responsabilitzant-se el departament** del seu ús.
7. **Els discents no podran realitzar gravacions ni fotos en classe** sense el consentiment del docent.

9.2.2 Altres recursos tecnològics

Des d'esta assignatura, es proposarà la utilització de diverses plataformes que permeten buscar partitures gratuïtes i lliures en la xarxa o bé unes altres que els permeten escoltar interpretacions contrastades de diferents pianistes, ja siga del seu propi repertori o un altre.

En l'apartat de Bibliografia i recursos recomanats d'esta programació, s'enumera un llistat dels més representatius.

9.3 MESURES PER A DIFONDRE LES BONES PRÀCTIQUES EN L'ÚS DE LES TECNOLOGIES I PER A LA SENSIBILITZACIÓ, PREVENCIÓ I ERRADICACIÓ DE QUAalsevol TIPUS DE VIOLÈNCIA I DISCRIMINACIÓ

L'ús responsable de les tecnologies de la informació i la comunicació és un element clau en una època en la qual és freqüent que estes s'utilitzen per a desenrotllar la violència a través d'elles.

Amb tot, en els conservatoris de música, per les característiques dels seus continguts, l'educació en la diversitat, el coneixement i el respecte a altres cultures, ètnies o creences religioses està implícit en tant que contínuament es treballa el repertori d'autors altres èpoques, països i cultures ensenyant en el discent a comprendre, valorar i respectar les característiques i particularitats de cada un d'ells.

Es prestarà especial atenció als següents aspectes treballant-los a classe de manera contínua:

- Conéixer les característiques socials i personals dels compositors que posen l'alça els valors socials propis de cada país.
- Fomentar el coneixement d'obres de compositores.
- Valorar els aspectes religiosos com a font de creació musical.
- Fomentar el coneixement de la música popular com a respecte i font de coneixement.

10. ACORDS I CONTINGUTS PER A LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR

Els acords seran els adoptats en el Pla de Convivència, aprovats per la Comissió de Coordinació Pedagògica.

10.1 ACTIVITATS CONJUNTES AMB ALTRES DEPARTAMENTS

Es realitzaran totes aquelles activitats previstes en la Programació General Anual i aprovades per la Comissió de Coordinació Pedagògica.

Es participarà en les activitats que des de la coordinació de cicles s'establisquen, com poden ser audicions conjuntes, gravació d'audiovisuals, etc.

Dins de la metodologia i planificació didàctica del docent, hi ha la possibilitat de **coordinar-se amb els docents de les assignatures complementàries** en l'elaboració de programes complementaris, on s'aborden els continguts des de diferents perspectives, es reforcen o es complementen.

11. ACTIVITATS ARTÍSTIQUES COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

Es realitzaran totes aquelles activitats previstes en la Programació General Anual i aprovades per la Comissió de Coordinació Pedagògica per al curs 2025-2026.

Les activitats comprendran les següents modalitats presencials: audicions de departament dins i fora del centre, Sala d'actes Centre Cultural d'Altea la Vella, cursos i classes magistrals impartits per docents de prestigi, eixides a concerts o viatges culturals.

12. AUDICIONS O RECITALS DEL DEPARTAMENT

Els discents hauran d'interpretar en públic almenys una vegada com a solista durant el curs en qualsevol de les modalitats de recitals, amb un nivell suficient de consecució dels continguts mínims exigits per a superar el curs.

El docent podrà proposar la realització de més audicions als discents i les concretarà en la seua programació d'aula, en funció del nivell de desenvolupament de les competències.

S'organitzaran així mateix audicions de trobada entre discents del mateix nivell o curs i diferents docents del departament, amb l'objectiu de motivar a discents i docents, així com per a promoure l'escolta i la convivència entre els discents.

13. PROVES D'ACCÉS A LES ENSENYANCES PROFESSIONALS

13.1 INSTRUCCIONS

- Es pot accedir a qualsevol curs de les Ensenyances Professionals sense haver cursat prèviament cap un altre, mitjançant la corresponent prova en la qual demostre tindre els coneixements i competències necessàries per a abordar el curs al qual opta accedir.
- El desenvolupament d'estes proves és igual per a l'accés als sis cursos.
- Es pot inscriure per a realitzar la prova en més d'un curs i realitzar diverses proves en cas de dubte de nivell, ja que, si no supera l'accés al curs inscrit, no se li matricularà en un altre que no haja realitzat la seua corresponent prova.
- La prova consta de tres parts: pràctica instrumental, capacitat auditiva i coneixements i lectura a primera vista.
- A més, caldrà demostrar tindre els coneixements de les assignatures del currículum mitjançant les seues corresponents proves en el cas d'accedir a cursos de 4t, 5é i 6é
- En el moment de l'examen, l'aspirant presentarà al tribunal una fotocòpia de les obres al tribunal.
- En el cas que una obra presentada conste de diversos moviments, el tribunal podrà indicar a l'aspirant que interprete un moviment o diversos d'ells.

- Les tres proves són eliminatòries.
- És necessari traure una nota de 5 o més per a realitzar la següent.

13.2 PROVA DE LECTURA A PRIMERA VISTA

13.2.1 Instruccions:

- Interpretació a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument.
- El fragment serà proporcionat pel tribunal.
- El candidat disposarà de 10 minuts per a l'estudi del fragment proporcionat abans de la seua interpretació davant el tribunal.
- Este estudi es realitzarà sense instrument i es podrà escriure en la partitura alguna digitació o anotació, però mai el nom de notes, valors, etc.

13.2.2 Continguts de la lectura a primera vista:

CONTINGUTS LECTURA A VISTA ACCÉS CURS 1r EE. PP		CONTINGUTS LECTURA A VISTA ACCÉS CURS 2n EE. PP	
Clau	Sol en 2a i Fa en 4a	Clau	Sol en 2a i Fa en 4a
Extensió	Màx. 16 compassos	Extensió	Màx. 16 compassos
Tonalitat	Dom, SolM, FaM,, lam, mim, rem	Tonalitat	Dom, SolM, FaM, Rem, lam, mim, rem
Compàs	2/4, 3/4, 4/4	Compàs	2/4, 3/4, 4/4, 6/8
Figures	Redona, blanca amb punt, blanca, negra, corxera, tresillo de corxera (com acompanyament)	Figures	Redona, blanca amb punt, blanca, negra, negra amb punt, corxera, tresillo de corxera (melòdic i com a acompanyament), lligadura d'unió, síncope
Dinàmiques	Piano, forte, cresc.,decrec., reguladors.	Dinàmiques	Piano, mezzoforte, forte, cresc., decrec., reguladors.
Articulació	Legato, picat, staccato, marcato, lligadures d'expressió entre dos notes	Articulació	Legatissimo, legato, picat, staccato, marcato, lligadures d'expressió entre dos notes, portato
Tempo i agògica	Adagio, moderato, allegro		

Altres	Alteracions accidentals en les tonalitats menors (sol#, re#, do# i els seus becaires)
---------------	---

Tempo i agògica	Adagio, Andante, moderato, allegro, calderón
Altres	Alteracions accidentals en les tonalitats menors (sol#, re#, do# i els seus becaires), pedals indicats (dret)

CONTINGUTS LECTURA A VISTA ACCÉS CURSOS 3r i 4t EE. PP	
Clau	Sol en 2a i Fa en 4a
Extensió	Màx. 24 compassos
Tonalitat	Dom, SolM, FaM, Rem, lam, mim, rem, sim
Compàs	2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8
Figures	Redona, blanca amb punt, blanca, negra, negra amb punt, corxera, semicorxera, tresillo de corxera (melòdic i com a acompanyament), lligadura d'unió, síncope i notes a contratemps
Dinàmiques	Piano, mezzoforte, forte, cresc., decresc., reguladors, accents, sforzato.
Articulació	Legatissimo, legato, picat, staccato, marcato, lligadures d'expressió entre dos notes, portato
Tempo i agògica	Lento, adagio, andante, moderato, allegro, calderón, ritardando, accelerando
Altres	Alteracions accidentals melòdiques i harmòniques, pedals indicats (dret), lligadures de frasege, termes d'expressió

CONTINGUTS LECTURA A VISTA ACCÉS CURSOS 5é i 6é EE. PP	
Clau	Sol en 2a i Fa en 4a
Extensió	Màx. 32 compassos
Tonalitat	Dom, SolM, FaM, Rem, LaM, SibM, lam, mim, rem, sim, fa#m, solm
Compàs	2/4, 3/4, 4/4, 5/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 2/2, canvi de compàs
Figures	Redona, blanca amb punt, blanca, negra, negra amb punt, corxera amb punt, corxera, semicorxera, tresillo de corxera (melòdic i com a acompanyament), lligadura d'unió, síncope i notes a contratemps
Dinàmiques	Pianissimo, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, cresc., decresc., reguladors, accents, sforzato.
Articulació	Legatissimo, legato, picat, staccato, marcato, lligadures d'expressió entre dos notes, portato, tenuto
Tempo i agògica	Lento, adagio, andante, moderato, allegro, presto, calderón, ritardando, accelerando, rallentando
Altres	Alteracions accidentals melòdiques i harmòniques, pedals indicats i/o proposats pel candidat (una corda, dret), lligadures de frasege, termes d'expressió, ornamentació

13.2.3 Criteris d'avaluació de la lectura a vista:

CRITERIS D'AVALUACIÓ PROVA LECTURA A VISTA
Triar un tempo correcte i ser capaç de mantindre'l.
Respectar l'armadura i les alteracions accidentals.
Realitzar les notes en el registre correcte.
Interpretar ho frasege i les respiracions. Respectar l'equilibri sonor.
Realitzar totes les dinàmiques i agògiques.
Aplicar amb exactitud les indicacions d'articulació.
Utilitzar digitacions còmodes i eficients.
Utilitzar el pedal amb correcció.
Superar els errors amb continuïtat i fluïdesa.

13.3 PROVA DE CAPACITAT AUDITIVA I DE CONEIXEMENTS

En esta prova l'aspirant ha de demostrar que posseïx els coneixements teoricopràctics del llenguatge musical i dels continguts dels cursos precedents a aquell que l'aspirant opta.

- Per a això, realitzarà una prova de llenguatge musical segons els continguts del curs precedent que venen especificats en la programació de Llenguatge Musical.
- A més, haurà de realitzar una prova per cada assignatura del currículum que s'estudia en este curs precedent.

13.4 PROVA D'INTERPRETACIÓ

13.4.1 Instruccions:

- L'aspirant interpretarà una obra, estudi o fragment.
- Ha de presentar una llista de tres peces, del qual el tribunal triarà quin ha d'interpretar.
- En el moment de l'examen l'alumne presentarà al tribunal una fotocòpia de les obres al tribunal.
- En el cas que una obra presentada conste de diversos moviments, el tribunal podrà indicar a l'aspirant que interprete un moviment o diversos d'ells.

13.4.2 Continguts de la prova d'interpretació:

- Tres obres, estudis o fragments, triats del repertori instrumental.
- Les obres han de presentar el grau adequat de dificultat considerat útil per al desenrotllament conjunt de la capacitat musical i tècnica de l'aspirant.

CONTINGUTS PROVA INTERPRETACIÓ	
1. Precisió rítmica: interiorització del compàs, estabilitat de la pols, igualtat de pulsació, realització correcta dels diversos motius o esquemes rítmics que apareguen en les obres interpretades.	
2. Digitació pianística apropiada en funció de les dificultats a resoldre.	
3. Control del cos sobre l'instrument.	
4. Postura correcta.	
5. Relaxació adequada: percepció interna de la pròpia relaxació, així com dels indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental, trobant un equilibri satisfactori entre els dos factors.	
6. Utilització conscient del pes del braç per a executar les diferents indicacions dinàmiques (des de <i>piano</i> fins <i>forte</i>).	
7. Recursos tècnics: Tècnica digital apropiada, dirigida a incrementar la independència, la velocitat, la resistència i la capacitat de diversificació dinàmica partint dels moviments de les articulacions dels dits.	
8. Realització dels moviments possibles a partir de les diferents articulacions del braç (canell, colze, muscle), com a llançaments, desplaçaments laterals, moviments circulars i de rotació i tota la combinatòria que permeten.	

9. Percepció clara que la interacció permanent d'eixos diferents tipus d'accions constituïx la base de tota tècnica pianística eficaç.
10. Desenrotllament d'automatismes adequats.
11. Respecte del text: el tempo, la notació, l'articulació, la dinàmica, l'agògica, el caràcter.
12. Respecte de l'estil: realització de diverses maneres d'atac i d'articulació en relació amb la dinàmica, la conducció de la frase i la densitat de la textura musical propis de cada estil (barroc, clàssic, romàntic, segle XX).
13. Control polifònic: obtenció simultània de dinàmiques de diferent intensitat, així com d'articulacions i fraseges diferents, en les dos mans o entre els dits d'una mateixa mà.
14. El pedal de ressonància a nivell elemental (a temps i a contratemps) i les seues diferents aplicacions.
15. Domini de la interpretació en públic: comunicació, actitud davant l'instrument i convicció musical, memorització, continuïtat del discurs (fluïdesa).
16. Musicalitat: qualitat artística, frasege i construcció formal, caràcter, qualitat del so.
17. Comprensió de les estructures musicals de les obres que interprete.
18. Desenrotllament de la sensibilitat auditiva rítmica, melòdica, harmònica i polifònica.

13.4.3 Criteris d'avaluació de la prova d'interpretació:

CRITERIS D'AVALUACIÓ PROVA D'INTERPRETACIÓ
1. Emprar una tècnica apropiada, amb el proporcionat esforç muscular, i l'adequada relaxació i respiració durant la interpretació.
2. Mantindre un pols adequat, podent accelerar i retardar quan així ho requerisca la partitura.
3. Mostrar fidelitat en la interpretació de tots els elements que configuren la partitura, tant tècnics com musicals segons l'estil corresponent.
4. Interpretar amb la necessària continuïtat i fluïdesa.
5. Utilitzar una digitació adequada.
6. Controlar i usar de manera adequada el pedal.
7. Controlar amb claredat l'equilibri polifònic
8. Realitzar d'una manera clara les articulacions.
9. Desenrotllar un frasege definit que s'adeqüe a les característiques de les obres.
10. Interpretar amb l'adequat control dels recursos memorístics.

11. Interpretar amb la suficient maduresa interpretativa adequada a l'estil corresponent, mostrant capacitat comunicativa, qualitat artística, sensibilitat auditiva i suficient marge de flexibilitat que permet el text musical.

13.4.4 Repertori orientatiu de referència:

- El repertori orientatiu és l'anterior al curs al qual s'opta. Este repertori s'ajusta al recomanat per a cada curs en esta programació. La dificultat de les obres haurà de ser igual o superior a la de les obres orientatives.

15. BIBLIOGRAFIA I RECURSOS RECOMANATS

• BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

La lectura d'esta bibliografia estarà concorde en l'edat i maduresa del discent. El docent tutor serà qui millor puga recomanar els llibres més adequats.

- ADORN, T. W.: *Filosofia de la música nova*. Bixio, Buenos Aires.
- ALBET, M.: *La música del segle XX*. Biblioteca Salvat de grans temes. Salvat Editores. Barcelona, 1973.
- ALFONSO, J.: *Assaig sobre la tècnica transcendent del piano*. Ed. Unió Musical Espanyola.
- ASINS ARBÓ, W. & MOLINA, E.: *L'acompanyament de la melodia i la seua improvisació al piano*.
- AUSTIN, W.W: *La música en el segle XX*. Taurus. Madrid. 1984.
- BANOWETZ, J.: *El pedal pianístic*. Ed. Piràmide.
- BARCE, R.: *Fronteres de la música*. Real Musical. Madrid 1985.
- BAREMBOIM, D.: *La meua vida en la música*. L'esfera dels llibres. Madrid, 2002.
- BERLIOZ, H.: *Beethoven*. Espasa-Calpe. Madrid, 1950 i 1968.

- BROWN, M. & SAMS, E.: *Schubert*. Col·lecció "New Grove". Muchnik Ed. Barcelona, 1980.
- BUKOFZER, M. F.: *La música en l'època barroca*.
- BURGE, D.: *Twentieth-Century Piano Music*. Schirmer Books, 1990.
- CASELLA, A.: *El piano*. Ed. Ricordi. Buenos Aires, 1936.
- CHALON, J.: *George Sand, una biografia*. Testimoniatge Edhasa. Barcelona, 1992.
- CHIANTORE, L.: *Beethoven al piano*. Nortedur. Barcelona.
- CHIANTORE, L.: *Història de la tècnica pianística*. Alianza Musical. Madrid, 2001.
- COLOMER, C.: *Sobre interpretació pianística*. Ed. Alpuerto. Madrid, 1990.
- CORTOT, A.: *Aspectes de Chopin*. Aliança Música. Madrid, 1986.
- CORTOT, A.: *Curs d'interpretació*. Ed. Ricordi. Buenos Aires, 1934.
- CUS M., J. A.: *Edvard Grieg: la busca d'una identitat nacional*. publicaciones del C.P. m. Francisco Guerrero. Sevilla, 2007
- CUS M., J. A.: *Tocar un Instrument. El Procés d'Aprenentatge Instrumental*. Musica Mundana. Madrid, 1992, 2002.
- DALCROZE, J.: *La Rythmique*. Ed. Jovin & Co. s/f
- DALIA CIRUJEDA, G.: *Com superar l'ansietat escènica en músics: un mètode eficaç per a dominar els nervis davant les actuacions musicals*. Ed. Mundimúsica. Madrid, 2004.
- DERNONCOURT, S.: *Sibelius*. Espasa Calpe. Madrid, 1985.
- DESCHAUSSEES, M.: *L'interprète i la música*. Ed. Rialp. Madrid, 1991
- DESCHAUSSEES, M.: *El pianista: tècnica i metafísica*. Ed. Rialp. Madrid, 1991.
- DOLGE: *Pianos and their makers*. Ed. Dover.
- DOWNS, Ph. G.: *La música clàssica: L'era d'Haydn, Mozart i Beethoven*. Akal Música.
- EINSTEIN, A.: *La música en l'època romàntica*. Alianza Editorial. Madrid, 1986.
- EINSTEIN, A.: *Schubert*. Taurus. Madrid, 1981.
- ESCUDERO, M^a.P.: *Didàctica de la música* (diversos vol.). Ed. Fills de S. Rodríguez Burgos, 1970.
- ESCUDERO, M^a.P.: *Metodologia musical* (diversos vol.). Ed. Anaya. Madrid, 1984.
- FALKENBERG: *Els pedals del piano*. Ed. Heugel.
- FALLA, M. de: *Escrips sobre música i músics*. Espasa Calpe. Madrid, 1950 i 1972.
- FERGUSON, H.: *La interpretació dels instruments de teclat (s. XIV-XIX)*. Aliança Música. Madrid, 2003, 2006.
- FOLDES, A.: *Claus del teclat*. Ed. Ricordi. Buenos Aires, 1958.
- FUBINI, E.: *L'estètica musical des de l'antiguitat fins al segle XX*.

- GALLARDO, C.: *Educació musical. Mètode Kodaly*. Castella ed. Valladolid, 1994.
- GAVOTY, B.: *Chopin*. Javier Vergara Editor. Buenos Aires, 1987.
- GÓMEZ AMAT, C.: *Història de la música espanyola. Segle XIX*. Aliança Música.
- GROUT, D. & PALISCA, C.: *Història de la música occidental*. Vol II. Aliança Música. Madrid, 1997.
- GUÀRDIA, E. De la: *Les sonates per a piano de Beethoven, història i anàlisi*. Ed. Ricordi.
- GUILLOT G., J.: *Igor Stravinski: les mil cares d'un geni*. Lliçó magistral en l'obertura del curs 2001/2002. C.P. m. Cristóbal de Morales. Sevilla, 2001.
- HARGREAVES, D.J.: *Infància i educació artística*. Morata. Madrid, 1991.
- HARGREAVES, D.J.: *Música i desenrotllament psicològic*. Ed. Grau. Barcelona, 1998.
- HEMSY DE GAINZA, V.: *Fonaments, materials i tècniques de l'educació musical*.
- HEMSY DE GAINZA, V.: *La improvisació musical*. Ed. Ricordi. Buenos Aires, 1974.
- HEMSY DE GAINZA, V.: *La iniciació musical del xiquet*. Ed. Ricordi. Buenos Aires, 1972.
- HILDEBRANDT, D.: *Pianoforte, la novel·la del piano*. Muchnik Ed. Barcelona, 1986.
- HODEIR, A.: *La musique étrangère contemporaine*. Press Universitaires de France. Paris, 1954 i 1971.
- IGLESIAS, A.: *Joaquín Turina, Enrique Granados, Isaac Albéniz, Manuel de Falla*. Alpuerto
- KIRBY, F.E.: *A short History of Keyboard Music*. The Free Press. Nova York, 1966.
- KODALY, Z.: *24 little canons on the black keys*. Boosey & Hawkes. Londres, 1957.
- KODALY, Z.: *Mètode coral*. Ed. Barry. Buenos Aires, 1965.
- LEIMER- GIESEKING: *La moderna execució pianística*. Ed. Ricordi. Buenos Aires, 1950.
- LEIMER- GIESEKING: *Rítmica, dinàmica i pedal*. Ed. Ricordi. Buenos Aires, 1951.
- LEVAILLANT, D.: *El piano*. Span Press. els EUA, 1998.
- LOCATELLI, A. M.: *La notació de la música contemporània*. Ricordi. Buenos Aires, 1973.
- LONG, M.: *Au piano avec Claude Debussy*. Gérard Billaudot, Editeur. Paris, 1960.
- LÓPEZ ALONSO, M^a. A.: *Història del Piano i de la Interpretació Pianística*, 1998.
- LÓPEZ RODRÍGUEZ, F. J.: *Aspectes de la música del segle XVIII*.

- MARQUE, T.: *Història de la música espanyola. Segle XX*. Aliança Música.
- MARI, P.: *Bartók*. Classiques Hachette. Paris, 1969.
- MARTENOT, M.: *Principis fonamentals de formes musicals i la seua aplicació*. Ed. Rialp. Madrid, 1993.
- MASSIN, J. & B.: *Ludwig van Beethoven*. Turner. Madrid, 1987.
- MATHEWS, D.: *El Piano*. Taurus.
- MATHEWS, D.: *La música per a teclat*. Taurus.
- MOLINA, E.: "Improvisació i educació musical professional", Música i educació, vol. 1, núm. 1. Madrid, 1988.
- MOLINA, E.: "La improvisació i el llenguatge musical", *Eufonía, núm. 11, Ed. Grau. Barcelona, 1998.
- MOLINA, E.: "La improvisació: aportacions pedagògiques a l'ensenyança musical", Música, núm. 1. Real Conservatori Superior de Música. Madrid, 1994.
- MOLSÉN: *Curs de pedalización*. Real Musical.
- MORGAN, R. P.: *Antologia de la música del segle XX*. Akal Música. Madrid, 1998.
- MORGAN, R. P.: *La música del segle XX*. Akal Música. Madrid, 1994 i 1999.
- NEUHAUS, E.: *L'art del piano*. Ed. Real Musical. Madrid, 1987.
- NIETO, A.: *El pedal de ressonància*. L'ànima del piano. Ed. Boileau. Barcelona.
- NIETO, A.: *La digitació pianística*. Ed. Màster Música
- ORFF-SCHULWERK: *Musique pour enfants, dix chants françaises* (vers. J.Wuytack). Schott Fr. París, 1968.
- ORTEGA BASAGOITI, R.: *La música per a piano*. Ed. Accent. Madrid, 1998
- OUBIÑA DE CASTRO, Mª R.: *Elements de tècnica pianística*. Ed. Kepplinger, Buenos Aires, 1984.
- PALISCA, C.: *La Música del Barroc*. Ed. Victor Leru. Buenos Aires, 1968.
- PASCUAL, P.: *Didàctica de la Música*. Prentice Hall. Madrid, 2002.
- PÉREZ GUTIÉRREZ, M.: *Falla i Turina a través del seu epistolari*. Publicacions del Conservatori Superior de Música de Sevilla en coedició amb Ed. Alpuerto. Sevilla/Madrid, 1982.
- PERSICHETTI, V.: *Harmonia del segle XX*. Real Musical. Madrid 1985
- PIERCE, J. R.: *Els sons de la música*. Labor. Barcelona, 1985.
- PINKSTERBOER, H.: *Piano, guia Mundimúsica*. Ed. Mundimúsica. Madrid, 2000.
- RATTALINO, P.: *Història del piano*. Ed. Labor. Barcelona, 1988.
- RIEMANN, H.: *Manual del pianista*. Ed. Labor. Barcelona, 1936.
- ROSAT, A.: *El piano contemporani a Espanya. Compositors i repertori*
- ROSEN, C.: *L'estil clàssic: Haydn i Beethoven*
- ROWLAND, D. (Ed.): *"The Cambridge Companion to the Piano"*. Cambridge university Press, 1998.

- SALAZAR, A.: *La música en la societat europea (vol III): El segle XIX*. Alianza Editorial. Madrid, 1984.
- SAND, G.: *Un hivern a Mallorca*. Editorial Clumba. Palma, 1975.
- SARDÀ RICO, E.: *En forma: exercicis per a músics*. Ed. Paidós. Barcelona, 2003.
- SCHONBERG, H. C.: *Els grans pianistes*. Javier Vergara Editor. Buenos Aires, 1990.
- SIEPMANN, J.: *El Piano*. Ed. Robinbook. Barcelona, 2003.
- SOPEÑA, F.: *Vida i obra de Franz Liszt*. Espasa Calpe. Buenos Aires, 1954 i 1955.
- STEVENS, D.: *Història de la cançó*. Altea/ Taurus/ Alfaguara. Sant Sebastià.
- SZONYI, E.: *L'educació musical a Hongria a través de mètode Kodaly*. Ed. Corbina. Budapest, 1976.
- TRANCHEFORT F. (dir.): *Guia de la música de piano i clavecí*. Ed. Taurus. Madrid, 1990.
- TURECK, R.: *Introducció a la interpretació de Juan Sebastian Bach*. Ed. Alpuerto.
- VALLRIBERA, P.: *El piano, la seua aparició i desenrotllament. Compositors, pianistes, pedagogs*. Ed. Clivis. Barcelona, 1983.
- VALLRIBERA, P.: *Manual d'execució pianística i expressió*. Ed. Quiroga. Madrid, 1977.
- V.V.A.A.: "Creativitat/ Improvisació", Eufonía, núm. 8. Ed. Grau. Barcelona, 1997.
- WATERMAN, F.: *On Piano Teaching and Performing*. Ed. Faber Music.
- WOODFORD, P.: *Mozart. Omnibus Press. Essex, 1977, 1978 i 1990*.

• RECURSOS EN INTERNET

Es mostra una xicoteta selecció de la infinitat de recursos existents. El domini de l'anglès és fonamental en l'actualitat per a qualsevol persona que vulga desenrotllar una carrera professional.

- **Partitures, vídeos, mp3:**
- *International Music Score Library Project*, www.imslp.org, la major base de dades de partitures descarregables gratuïta.

- *YouTube*, www.youtube.com_i www.vimeo.com_oferix una videoteca d'incalculable valor per a la consulta de diferents versions de les obres que s'estan treballant.
- *Vimeo*, www.vimeo.com_oferix una videoteca d'incalculable valor per a la consulta de diferents versions de les obres que s'estan treballant.
- *Spotify*, aplicació descarregable des d'<https://www.spotify.com/es/> _ permet escoltar gratis una extensa discoteca de música clàssica, en la qual es troben la majoria de les obres a treballar en el curs.
- <http://rprf.org/rollography.html>_ catàleg complet de gravacions per a piano roll que existixen. Imprescindible per a amants de l'autenticitat en la interpretació.
- **E-books:**
- *Projecte Gutenberg*, http://www.gutenberg.org/wiki/main_page_ alberga milers de e-books gratuïts, entre ells, de música.

16. ANNEXOS

16.1 MATERIAL I NORMES BÀSIQUES

Disposar de piano a casa per a estudiar, o en defecte d'això acudir diàriament en un lloc en el qual puga practicar. EL PIANO HA DE SER ADEQUAT, seguint les recomanacions del docent. IMPORTANT: HA D'ESTAR AFINAT I AJUSTAT per un professional recomanat pel docent, almenys una vegada l'any, o més vegades si el piano porta molt temps sense afinar-se.

- **Estudiar en una banqueta adequada i regulable, i asseure's adequadament**, seguint les indicacions del docent.
- **Utilitzar partitures adequades**, de llibres l'edició dels quals serà sempre recomanada pel docent.
- **Tindre sempre les ungles curtes** per a tocar el piano, permetent una correcta posició dels dits i evitant sorolls. Evitar també aquells rellotges, anells o polseres que augmenten el pes, produïsquen sorolls o dificulten el moviment lliure de dits i nina.
- **Arribar a classe amb puntualitat.**
- **Mantindre l'atenció, el respecte i silenci** necessaris durant les classes, sobretot en assignatures grupals.
- **Queda prohibit l'ús de mòbils**, amb la finalitat d'afavorir l'atenció dels discents i el normal desenrotllament de les classes.
- **Conéixer el repertori complet** que el discent ha de treballar i acabar durant el curs.
- **Conéixer la Programació Didàctica** de l'assignatura (Ensenyances Professionals), amb especial atenció als Criteris de Qualificació i Minims exigibles per a la promoció del discent. L'accés a esta documentació està en la Pàgina Web del nostre conservatori. En el mes setembre, el document es troba en fase de revisió per part del departament, per la qual cosa la

programació definitiva actualitzada per a este curs es publicarà durant el mes de novembre.

En la **Pàgina Web** del nostre conservatori tenim informació de diversa índole, com el **CALENDARI ESCOLAR** i el **CALENDARI DEL CENTRE**: Activitats, Exàmens i Avaluacions, tot això en la pàgina d'inici. També, en l'apartat "Informació de Secretaria", hi ha informació important com els horaris d'atenció al públic, telèfons, avisos, i altra informació rellevant. En "Organigrama /Junta directiva" podem trobar els correus electrònics de comunicació amb els membres de l'equip directiu.

16.2 PROTOCOL DE COMUNICACIÓ AMB EL CONSERVATORI

- Per a qüestions purament administratives, la via és Secretaria del centre, als matins. Davant qualsevol desig de consulta, informació o incidència pedagògica, dirigir-se per les vies existents en el centre, pel següent ORDE I SOL·LICITANT CITA PRÈVIA:
 - 1) Docent tutor: serà el primer mitjà de comunicació.
 - 2) Docent altres assignatures, si no es resol a través del docent tutor.
 - 3) Cap de Departament (*Anabel Simó: ai.simotejadillos@edu.gva.es), esgotades les vies anteriors.
 - 4) Direcció d'estudis: en situacions excepcionals i esgotades les anteriors vies.
 - 5) Director: per a qüestions molt concretes de la seua competència.
- La principal ferramenta d'informació per als docents, discents i famílies en el nostre Conservatori és la plataforma **Ítaca i la pàgina Web**. Estes plataformes permeten accedir a faltes d'assistència, qualificacions, horaris, notícies (inscripció, matrícula, concerts, audicions, altres activitats...), i permeten la COMUNICACIÓ entre els membres de la comunitat educativa.

16.3 NORMATIVA I TERMINIS

- Conéixer la normativa, terminis d'inscripció i continguts de les **Proves d'Accés**, fonamentalment per a aquells discents d'últims cursos que desitgen continuar estudis d'Ensenyances Professionals o Superiors. La informació sobre els continguts a les Proves d'Accés també està inclosa dins de les esmentades Programacions Didàctiques.
- Els **terminis d'inscripció** en el nostre centre solen obrir-se AL MAIG.
- Quant a les proves a **Ensenyances Superiors**, la informació dependrà de cada centre al qual es pretenga accedir i, normalment, està disponible igualment en les seues pàgines web.
- Informar-se de les possibles **beques**, per a aquells discents que ho necessiten i que tinguen accés a elles, segons la normativa vigent, en Conselleria (Direcció Territorial d'Educació).
- Informar-se de les possibles **convalidacions** d'assignatures del col·legi o institut segons la normativa vigent, amb la finalitat d'equilibrar la càrrega lectiva d'aquells discents que ho necessiten.

16.4 RECOMANACIONS BÀSIQUES EN L'ESTUDI

- **MOTIVACIÓ INTERNA DEL DISCENT:** és fonamental en estos estudis que el discent prenga la decisió personal i de manera voluntària de realitzar el pla d'estudis d'un conservatori, comprometent-se a la dedicació que estos comporten. “Voler” i estar realment il·lusionats i motivats per a formar-se en la Música Clàssica en el nivell d'un Conservatori, és bàsic per a assegurar el gaudi i l'èxit del discent en el nostre centre.
- Si això no fora així, és convenient informar-se, a través del docent tutor, sobre **altres escoles o acadèmies** més adequades a la motivació del discent.
- **El suport i seguiment dels pares** a casa és molt important. Preguntar als fills com ho porten i sentir-los tocar és de vital importància, sobretot

els primers anys, així com fer un seguiment de la seua organització de l'estudi de l'instrument.

- **L'emoció**, està demostrat, juga un paper molt important i decisiu en l'aprenentatge i la memòria, per la qual cosa, és fonamental practicar l'instrument, no sols des d'una perspectiva mecànica sinó també des d'una vivència i interiorització personal que només és possible si el discent realment “Vol i Gaudix” de la pràctica interpretativa dels diferents estils de la Música Clàssica.
- **Respectar el silenci mentre s'estudia** durant el temps de pràctica. El silenci és fonamental per a facilitar la concentració i l'escolta.
- **Construir un hàbit d'estudi diari**. És convenient practicar tots els dies. En Ensenyances Professionals, recomanem incrementar progressivament el temps mínim d'estudi diari fins a aconseguir hora i mitja en els primers cursos, i dos hores o més en 5é i 6é
- És aconsellable **controlar l'ús excessiu de les noves tecnologies** (mòbils, tauletes, internet...) fora de l'àmbit pedagògic, ja que consumixen un temps molt valuós per als discents.
- **Recuperar el temps d'estudi insuficient**. Tenint en compte la quantitat de classes, assignatures, activitats i altres compromisos, durant els dies lectius moltes vegades no es disposa del temps d'estudi òptim per a l'instrument. Per això, és important aprofitar els mesos de vacances i dies festius, sobretot a l'estiu, i els caps de setmana durant el curs.
- **Planificar setmanalment el seu estudi**. Amb ajuda del docent, el discent ha de tindre clar els objectius a complir durant la setmana i de quina manera l'aconseguirà: distribució del temps, mètodes a utilitzar, etc. L'agenda, o material similar, és el nostre mitjà de comunicació més còmoda. En ella s'anoten les tasques de la setmana, el resultat del treball, objectius per a la setmana següent, així com consells per a aconseguir-los, dates importants com a audicions i una altra informació d'interés. Els discents també poden anotar el temps de pràctica diària i el treball realitzat cada dia.
- **Estudiar de manera eficaç**. No es tracta de repetir d'una forma mecànica, sinó d'escoltar i parar atenció, amb la finalitat de poder millorar en cada

repetició, seguint les indicacions del docent. Així mateix, és recomanable estudiar sessions no massa llargues, mantenint una plena concentració i buscant el màxim aprofitament del temps, fent, si és necessari algun xicotet descans, o dividint la pràctica en diverses sessions.

- En cada sessió d'estudi, és recomanable **variar diferents tipus de treball**: exercicis, estudis, obres de repàs, obres noves, diferents estils, treball de memorització, etc. D'esta manera, el temps d'estudi no ens cansarà i estarà més ben aprofitat. També pot ajudar una distribució intel·ligent de l'esforç: començar per peces o fragments que ens requerixen un esforç moderat, continuar per alguna cosa de major dificultat o que esta poc avançat (quan ja estem plenament concentrats), i acabar amb allò que ens resulta més senzill, agradable o molt avançat (quan comencen a estar cansats o distrets).
- Quan el discent senta que l'extensió del fragment triat és massa gran com per a resoldre'l de principi a fi amb qualitat, es recomana triar fragments més curts.
- **Estudiar a una velocitat a la qual es puga interpretar bé la partitura.** Al principi, tocar lent ens permet coordinar millor els moviments i prestar més atenció al qual escoltem i llegim en la partitura. A mesura que avancem en l'estudi, podrem augmentar la longitud dels fragments que s'estudien i la velocitat a la qual es toquen, respectant el *tempo* adequat de la peça.
- **Atenció plena i escolta.** Estar absolutament atent i escoltar-se durant l'estudi és fonamental per a aconseguir l'objectiu musical que es desitja. És important generar una actitud concorde als objectius artístics que es pretenen a cada moment.
- Es recomana tindre les **obres molt apreses**, abans que el docent les escolte en classe, sobretot en relació a la correcta lectura de tots els elements de la partitura i l'elecció d'una bona digitació. D'esta manera, la classe podrà ser aprofitada i el discent tindrà temps d'arribar a la qualitat tècnica i musical que es requerix en el seu nivell.

16.5 ALTRES RECOMANACIONS

- **Escoltar versions de les obres** que s'estàn estudiant, sobretot quan ja s'ha finalitzat l'estudi d'estes. No es tracta de copiar una versió, sinó d'aclarir o completar aspectes interpretatius d'una peça musical a la qual ja li hem donat coherència amb ajuda del docent, comprenent i sentint de veritat el que escombraries.
- **Llegir informació sobre les obres a interpretar.** Sobretot, en estudis d'Ensenyances Professionals, és interessant i moltes vegades necessari conèixer qüestions relacionades amb el compositor, l'estil, les circumstàncies personals i històriques, el títol de l'obra, o la intenció amb la qual es va compondre.
- **Escoltar música clàssica de tots els estils.** El programa d'estudis de cada curs comprén la interpretació d'estils diferents, des del Barroc fins als nostres dies. Una bona manera d'entendre la música de cada compositor i desenrotllar el sentit musical és escoltant obres de compositors i estils pertanyents al període que s'està estudiant. Escoltar música clàssica gravada i en directe és de vital importància per a la formació musical del discent. És recomanable també escoltar música de diverses formacions, des de solistes i Música de Cambra fins a Música Simfònica, Opera, Ballet, etc.
- AAltea, existix una **oferta cultural** important que permet tindre fàcil accés en grans concerts:
 - Palau Altea Centre d'Arts
 - Sala d'actes Centre Social
 - Sala d'actes Centre Cultural d'Altea la Vella
- També és interessant assistir a recitals i audicions oferides per discents i docents tant en el propi conservatori com en altres auditoris.